

NÁVRH NA ZMĚNU STAVBY

Stavba: **Výměna pohyblivých schodů, revitalizace stanice a vybudování bezbariérového přístupu ve stanici Jiřího z Poděbrad**

Číslo stavby:

Pořadové číslo změnového listu:

19

Změna:

R

D - dokumentace

P - příprava

R - realizace

OBJEKT: Konstrukční část - ražby	Číslo objektu: SO 02/02	Název: Ražby Š2.1, Š 2.2, UN (G, H) - skutečně zastižené podmínky
---	--------------------------------	--

Popis změny:

V rámci ražby dvojice šachet Š 2.1, Š 2.1, a dále při ražbě profilů G a H (mezi stávajícími traťovými tunely metra) byly zastiženy odlišné geotechnické podmínky pro ražbu, než byly stanoveny v Zadávací dokumentaci. Popis uvedených podmínek je uveden v Příloze č.2 (INSET s.r.o. - Zhodnocení provedených ražeb a provádění tihacích prací vůči zadání). Zároveň byl postup prací ovlivněn změnami limitů a pro dynamické zatížení objektu kostela Nejsvětějšího Srdce Páně a objektů samotné stanice - viz Příloha č.3 (Stanovisko zhotovitele - Zhodnocení dopadu zastižených geotechnických podmínek). Tyto změny jsou potvrzeny vyjádřením odpovědného projektanta - Příloha č.4 a dále potvrzeny vyjádřením předsedy rady monitoringu - Příloha č.5.

Zdůvodnění změny:

Zastižené podmínky při ražbě dvojice šachet Š 2.1, Š 2.1, a dále při ražbě profilů G a H neodpovídaly původním předpokladům Zadávací dokumentace. Zastižené podmínky jsou komplexně popsány v Příloze č.2 (INSET s.r.o. - Zhodnocení provedených ražeb a provádění tihacích prací vůči zadání). Zhotovitel dále ve svém stanovisku - Příloha č.3 (Stanovisko zhotovitele - Zhodnocení dopadu zastižených geotechnických podmínek) uvádí jednotlivé důvody, které vedly ke zpoždění provádění razicích prací o 35 dní. Uvedené stanovisko zhotovitele je komentováno a potvrzeno odpovědným projektantem díla Metroprojekt Praha a.s. - Příloha č. 4. K řem uvedeným dokumentům (Příloha č. 2,3,4) se následně vyjádřil předseda Rady monitoringu stavby - Příloha č. 5. V souvislosti s touto změnou dochází ke konečné úpravě VV ražené části, ve které je změněno množství na položkách ražení, bourání a svařované sítě - Příloha č.1 (Rozdílový soupis prací). Konečný VV tak odpovídá zastiženým třídám ražení a provedenému rozsahu prací v jejich průběhu. VV tak vykazuje i mnoho položek, které nebyly v průběhu prací fakturovány.

METROPROJEKT Praha a.s.
Hlavní inženýr projektu

Souhlasím s použitými výměrami, materiály i výše uvedeným zdůvodněním.

Stavba:	Výměna pohyblivých schodů, revitalizace stanice a vybudování bezbariérového přístupu ve stanici Jiřího z Poděbrad	Číslo smlouvy:	4580021	SO	02/02	Změnový list č:	19
---------	---	----------------	---------	----	-------	-----------------	----

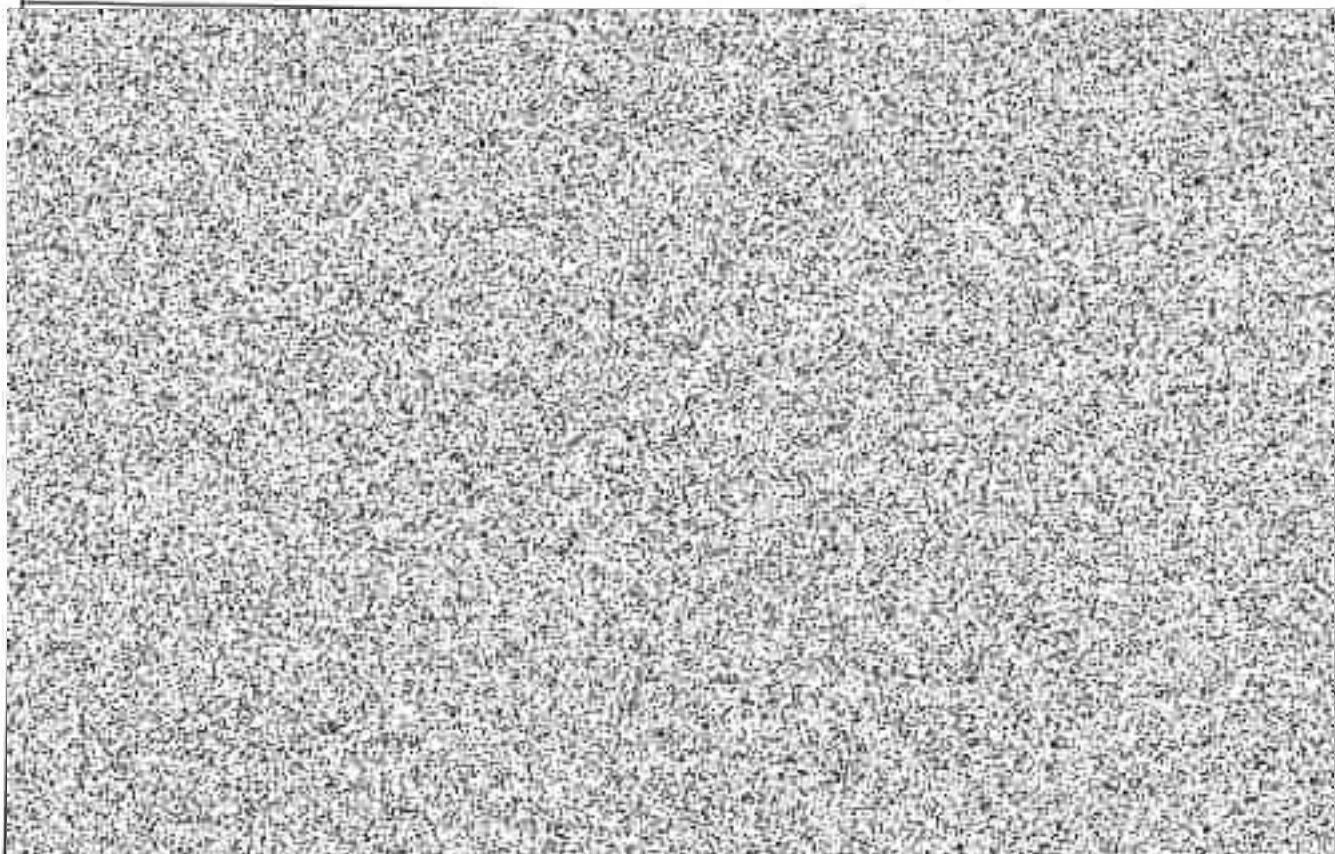
POSOUZENÍ NÁVRHU ZMĚNY

DOPADY ZMĚNY:

Do projektové dokumentace: ano

Do časového plánu stavby: ano Prodloužení doby výstavby o 35dní

Do ceny stavby: zvýšení o: 1 865 931,33 Kč

CELKOVÝ NÁVRH ZHOTOVITELE PŘEDKLÁDÁ:

Strabag, a.s.
ekonomický vedoucí projektu

CELKOVÉ DOPORUČENÍ: Doporučuji ke schválení

Za Příkazníka:

Inženýring dopravních staveb a.s.
technický dozor objednatel

Za Objednatele:

Dopravní podnik hl. m. Prahy, akciová společnost
projektový manažer

Za Objednatele:

Dopravní podnik hl.
vedoucí odboru investice - METRO

Za Objednatele:

Dopravní podnik hl.
technický ředitel - společnost

Objekt: 50 0302 Komunitní řez - Ražby		ROZPOČET pù ZL.1.1				Měsíční zůst. z rozpočtu rozpočtové výkonnosti		PO ZMĚNĚ	
P.Č.	Název položky	MJ	Měsíční celkem	Celkem investičně	Celkem celkem	Měsíční	Celkem	Měsíční	Celkem změny
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10

50 0302 Komunitní řez - Ražby									
# Měsíčně rozpočtené konstrukce a práce									
1	1502011	Práce na střeše - odstraňování střešních konstrukcí							
2	1610012	Práce na střeše - výměna střešní konstrukce (dřevěná, betonová, atd.)							
3	1702021	Zemní práce							
4	1802021	Práce na výstavbě vnitřních stěn a stropů							
5	1802022	Práce na výstavbě vnějších stěn a stropů							
6	1110013	Výhledy beton C 20/25							
7	2011181	Práce na výstavbě stěn a stropů							
8	2011181a	Práce na výstavbě stěn a stropů - beton C 20/25							
9	2011181b	Práce na výstavbě stěn a stropů - beton C 20/25 - výhledy							
10	2011181c	Práce na výstavbě stěn a stropů - beton C 20/25 - výhledy - výhledy							
11	2011181d	Práce na výstavbě stěn a stropů - beton C 20/25 - výhledy - výhledy - výhledy							
12	2011181e	Práce na výstavbě stěn a stropů - beton C 20/25 - výhledy - výhledy - výhledy							
13	2011181f	Práce na výstavbě stěn a stropů - beton C 20/25 - výhledy - výhledy - výhledy							
14	2011181g	Práce na výstavbě stěn a stropů - beton C 20/25 - výhledy - výhledy - výhledy							
15	2011181h	Práce na výstavbě stěn a stropů - beton C 20/25 - výhledy - výhledy - výhledy							
16	2011181i	Práce na výstavbě stěn a stropů - beton C 20/25 - výhledy - výhledy - výhledy							
17	2011181j	Práce na výstavbě stěn a stropů - beton C 20/25 - výhledy - výhledy - výhledy							
18	2011181k	Práce na výstavbě stěn a stropů - beton C 20/25 - výhledy - výhledy - výhledy							
19	2011181l	Práce na výstavbě stěn a stropů - beton C 20/25 - výhledy - výhledy - výhledy							
20	2011181m	Práce na výstavbě stěn a stropů - beton C 20/25 - výhledy - výhledy - výhledy							
21	2011181n	Práce na výstavbě stěn a stropů - beton C 20/25 - výhledy - výhledy - výhledy							
22	2011181o	Práce na výstavbě stěn a stropů - beton C 20/25 - výhledy - výhledy - výhledy							
23	2011181p	Práce na výstavbě stěn a stropů - beton C 20/25 - výhledy - výhledy - výhledy							
24	2011181q	Práce na výstavbě stěn a stropů - beton C 20/25 - výhledy - výhledy - výhledy							
25	2011181r	Práce na výstavbě stěn a stropů - beton C 20/25 - výhledy - výhledy - výhledy							
26	2011181s	Práce na výstavbě stěn a stropů - beton C 20/25 - výhledy - výhledy - výhledy							
27	2011181t	Práce na výstavbě stěn a stropů - beton C 20/25 - výhledy - výhledy - výhledy							
28	2011181u	Práce na výstavbě stěn a stropů - beton C 20/25 - výhledy - výhledy - výhledy							
29	2011181v	Práce na výstavbě stěn a stropů - beton C 20/25 - výhledy - výhledy - výhledy							
30	2011181w	Práce na výstavbě stěn a stropů - beton C 20/25 - výhledy - výhledy - výhledy							
31	2011181x	Práce na výstavbě stěn a stropů - beton C 20/25 - výhledy - výhledy - výhledy							
32	2011181y	Práce na výstavbě stěn a stropů - beton C 20/25 - výhledy - výhledy - výhledy							
33	2011181z	Práce na výstavbě stěn a stropů - beton C 20/25 - výhledy - výhledy - výhledy							
34	2011181aa	Práce na výstavbě stěn a stropů - beton C 20/25 - výhledy - výhledy - výhledy							
35	2011181ab	Práce na výstavbě stěn a stropů - beton C 20/25 - výhledy - výhledy - výhledy							
36	2011181ac	Práce na výstavbě stěn a stropů - beton C 20/25 - výhledy - výhledy - výhledy							
37	2011181ad	Práce na výstavbě stěn a stropů - beton C 20/25 - výhledy - výhledy - výhledy							
38	2011181ae	Práce na výstavbě stěn a stropů - beton C 20/25 - výhledy - výhledy - výhledy							
39	2011181af	Práce na výstavbě stěn a stropů - beton C 20/25 - výhledy - výhledy - výhledy							
40	2011181ag	Práce na výstavbě stěn a stropů - beton C 20/25 - výhledy - výhledy - výhledy							
41	2011181ah	Práce na výstavbě stěn a stropů - beton C 20/25 - výhledy - výhledy - výhledy							
42	2011181ai	Práce na výstavbě stěn a stropů - beton C 20/25 - výhledy - výhledy - výhledy							
43	2011181aj	Práce na výstavbě stěn a stropů - beton C 20/25 - výhledy - výhledy - výhledy							
44	2011181ak	Práce na výstavbě stěn a stropů - beton C 20/25 - výhledy - výhledy - výhledy							
45	2011181al	Práce na výstavbě stěn a stropů - beton C 20/25 - výhledy - výhledy - výhledy							
46	2011181am	Práce na výstavbě stěn a stropů - beton C 20/25 - výhledy - výhledy - výhledy							
47	2011181an	Práce na výstavbě stěn a stropů - beton C 20/25 - výhledy - výhledy - výhledy							
48	2011181ao	Práce na výstavbě stěn a stropů - beton C 20/25 - výhledy - výhledy - výhledy							
49	2011181ap	Práce na výstavbě stěn a stropů - beton C 20/25 - výhledy - výhledy - výhledy							
50	2011181aq	Práce na výstavbě stěn a stropů - beton C 20/25 - výhledy - výhledy - výhledy							

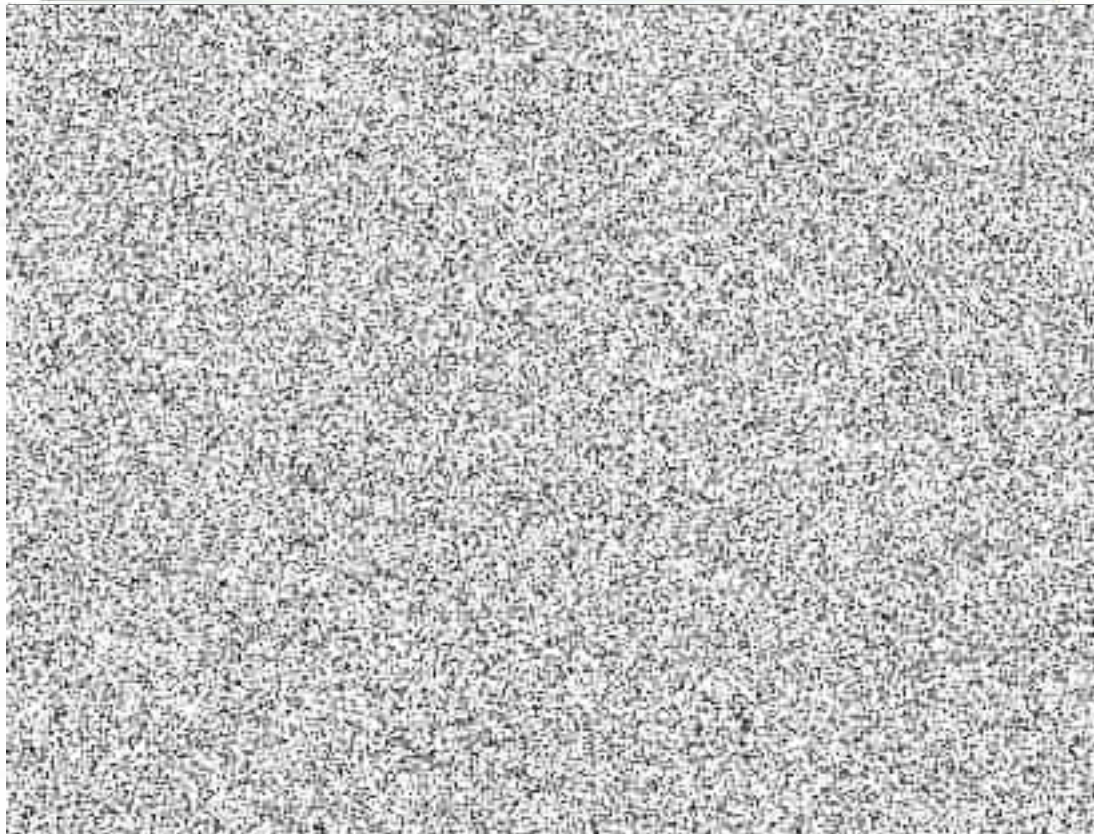
Číslo zakázky: 20100439000

Číslo dokumentu: 43

Číslo výtisku: DIGITALIZACE

**Výměna pohyblivých schodů,
revitalizace stanice a vybudování
bezbariérového přístupu ve stanici
Jiřího z Poděbrad
– monitoring a pasportizace**

Zhodnocení provedených ražeb
a provádění trhacích prací vůči zadání
(úseky ražeb E, G, H a šachta Š2)

Číslo zakázky: 20100439000
Číslo dokumentu: 43

Zakázka: Výměna pohyblivých schodů, revitalizace stanice a vybudování bezbariérového přístupu ve stanici Jiřího z Poděbrad – monitoring a pasportizace

Dokument: Zhodnocení provedených ražeb a provádění trhacích prací vůči zadání (úseky ražeb E, G, H a šachta Š2)

Objednatel: Dopravní podnik hl. m. Prahy, akciová společnost
Sokolovská 42/217, 190 00 Praha 9

Zhotovitel: INSET s.r.o.
Divize specializovaných prací
Lucemburská 1170/7, 130 00 Praha 3

Odpovědný řešitel:
Hlavní inženýr GTM

Ředitel divize:
Ve věcech technických a realizačních

Dokument vypracovali:
Geolog
Hlavní inženýr GTM

Osoba zajišťující odbornou
způsobilost v oborech Inženýrská
geologie a hydrogeologie

Výstupní kontrola:

Ředitel společnosti:

Rozdělovník: 1-5 Dopravní podnik
0 spisovna

1 ZADÁNÍ

Zadání pro vypracování zprávy bylo: „*Zhodnocení zastižených geologických/geotechnických podmínek a zhodnocení jejich rozdílu vůči předpokladům, které byly dány geotechnickým průzkumem od firmy PUDIS a.s. z roku 2017, ověřením geomechanických vlastností horninového masivu firmou PUDIS a.s. z května 2022 a zadávací dokumentací. Zhodnocení dopad těchto změn do způsobu rozpojování horniny*“.

Tato zpráva navazuje na dokument č. 34 (viz [10]), který hodnotil úseky ražeb „A“, „B“, „C“ a „D“ v úrovni přestupní chodby. V této zprávě je potom hodnocen úsek ražby „E“ v úrovni přestupní chodby, šachta Š2 a úseky ražby v úrovni nástupiště („G“ a „H“).

1.1 Použité podklady

- [1] Výměna pohyblivých schodů 613-1-119 až 121, revitalizace a vybudování bezbariérového zpřístupnění ve stanici metra A Jiřího z Poděbrad – Geotechnický průzkum. PUDIS a.s., 2017.
- [2] Výměna pohyblivých schodů 613-1-119 až 121, revitalizace stanice Jiřího z Poděbrad včetně bezbariérového zpřístupnění, DPS, Geotechnický monitoring; METROPROJEKT Praha a.s., 12/2019.
- [3] Výměna pohyblivých schodů 613-1-119 až 121, revitalizace stanice Jiřího z Poděbrad včetně bezbariérového zpřístupnění, DPS, Návrh trhacích prací; METROPROJEKT Praha a.s., 12/2019.
- [4] Výměna pohyblivých schodů 613-1-119 až 121, revitalizace stanice Jiřího z Poděbrad včetně bezbariérového zpřístupnění, DPS, SO 02/02 Konstrukční část – Ražby, Přestupní chodba UPCH, Ražba a primární ostění; METROPROJEKT Praha a.s., 11/2021.
- [5] Výměna pohyblivých schodů, revitalizace stanice a vybudování bezbariérového přístupu ve stanici Jiřího z Poděbrad – monitoring a pasportizace; Pasportizace Kostela Nejsvětějšího Srdce Páně na Náměstí Jiřího z Poděbrad, INSET s.r.o., 01/2022.
- [6] Geologická a geotechnická dokumentace ražby přestupní chodby (kalota, opěří a dno profilů „A“ a „B“ a kalota profilů „C“ a „D“). INSET s.r.o. V průběhu roku 2022.
- [7] Nařízení vlády č. 272/2011 Sb. o ochraně zdraví před nepříznivými účinky hluku a vibrací, ve znění pozdějších předpisů.
- [8] Bezbariérové zpřístupnění stanice Jiřího z Poděbrad, Ověření geomechanických vlastností horninového masivu – průzkumné jádrové vrty z úrovně nástupiště, Presiometrické zkoušky ve vrtech. PUDIS a.s., 05/2022.
- [9] Výměna pohyblivých schodů 613-1-119 až 121, revitalizace stanice Jiřího z Poděbrad včetně bezbariérového zpřístupnění, dopracování DPS, SO 02/02 Konstrukční část – Ražby, Šachta Š2.1, Š2.2 a přestupní chodba UN, Ražba a primární ostění; METROPROJEKT Praha a.s., 06/2022.
- [10] Výměna pohyblivých schodů, revitalizace stanice a vybudování bezbariérového přístupu ve stanici Jiřího z Poděbrad – monitoring a pasportizace, Zhodnocení provedených ražeb a provádění trhacích prací vůči zadání. INSET s.r.o., 07/2022.

- [11] Geologická a geotechnická dokumentace ražby přestupní chodby (profily „E“, „G“ a „H“) a šachty Š2. INSET s.r.o. Od 09/2022 do 04/2023.
- [12] Vyjádření INSET s.r.o.: „Geotechnické parametry zastižených hornin v úrovni nástupišť (UN) a v úrovni přestupní chodby (UPCH)“, které bylo součástí zápisu z Rady Monitoringu č. 32 (RAMO) z 2. 2. 2023.

2 GEOLOGICKÁ DOKUMENTACE

Níže je provedeno srovnání zastižených geologických podmínek, respektive výsledků polních zkoušek (zeleně) během ražby s průzkumem z roku 2017 (PUDIS) a doprůzkumem z roku 2022 (PUDIS) (fialově). Text porovnání je uveden následně pod uvedenými informacemi.

2.1 Úroveň přestupní chodby v profilu „E“

Během geologické dokumentace byly zastiženy zdravé leleenské břidlice, geotypu W1. Pevnostně jim byl makroskopicky přiřazen stupeň R3, místy s polohami R2. Stupeň těžitelnosti dle ČSN 73 6133 ve stupni III.

IGP průzkum PUDIS (2017): Podélný řez, příloha 3: Přestupní chodba UN leží v geotypu W1 (R3). V místě chodby E a F nebyla realizována žádná průzkumná sonda. V tabulce 1 na straně 16 průzkumu je uvedeno u geotypu W1 pevnost 35-60 MPa a těžitelnost dle ČSN 73 6133 III.

Srovnání: zjištěné pevnosti hornin odpovídají předpokladům z průzkumných prací.

2.2 Šachta Š2

Výsledky měření pevností na horninových úlomcích, hloubka 10 m (Geotechnický servis, 2022) metodou PLT.

sledovaný parametr	jednotky	zjištěné hodnoty*
vlhkost	[-]	
vlhkost objemová	[%]	
objemová vlhkost vlhká	[kg/m ³]	
objemová vlhkost vysušená	[kg/m ³]	
objemová tíha	[N/m ³]	
klasifikace dle ČSN P 73 1005		
stupeň zpevnění poloskalní horniny	[MPa]	
přepočítaná krychelná pevnost	[MPa]	

Pozn.: * zjištěné hodnoty reprezentují průměrnou hodnotu z cca 8 úlomků horniny.

Výsledky měření pevností na horninových úlomcích, hloubka 17 m (zpracoval Geotechnický servis, 2023).

sledovaný parametr	jednotky	A	B	C	D	E	průměr
vlhkost	[-]						
vlhkost objemová	[%]						
objemová vlhkost vlhká	[kg/m ³]						
objemová vlhkost vysušená	[kg/m ³]						
objemová tíha	[N/m ³]						
klasifikace dle ČSN P 73 1005	-						
stupeň zpevnění poloskalní horniny	[MPa]						
přepočítaná krychelná pevnost	[MPa]						

Pozn.: zjištěné hodnoty reprezentují jednotlivé úlomky (A až E), které jsou součástí jednoho vzorku.

IGP průzkum PUDIS (2017): Podélný řez, příloha 3: Šachta 2.1 leží v geotypu W1 (R3). V místě šachty 2.1 nebyla realizována žádná průzkumná sonda. V tabulce 1 na straně 16 průzkumu je uvedeno u geotypu W1 pevnost 35-60 MPa a těžitelnost dle ČSN 73 6423 III.

2.3 Úroveň chodby v úrovni nástupiště, profily „G“ a „H“

Výsledky měření pevností na horninových úlomcích, opěří staničení 4 m (Geotechnický servis, 2023).

sledovaný parametr	jednotky	1	2	3	4	5	6
vlhkost	[-]						
vlhkost objemová	[%]						
objemová vlhkost vlhká	[kg/m ³]						
objemová vlhkost vysušená	[kg/m ³]						
objemová tíha	[N/m ³]						
klasifikace dle ČSN P 73 1005	-						
stupeň zpevnění poloskalní horniny	[MPa]						
přepočítaná krychelná pevnost	[MPa]						

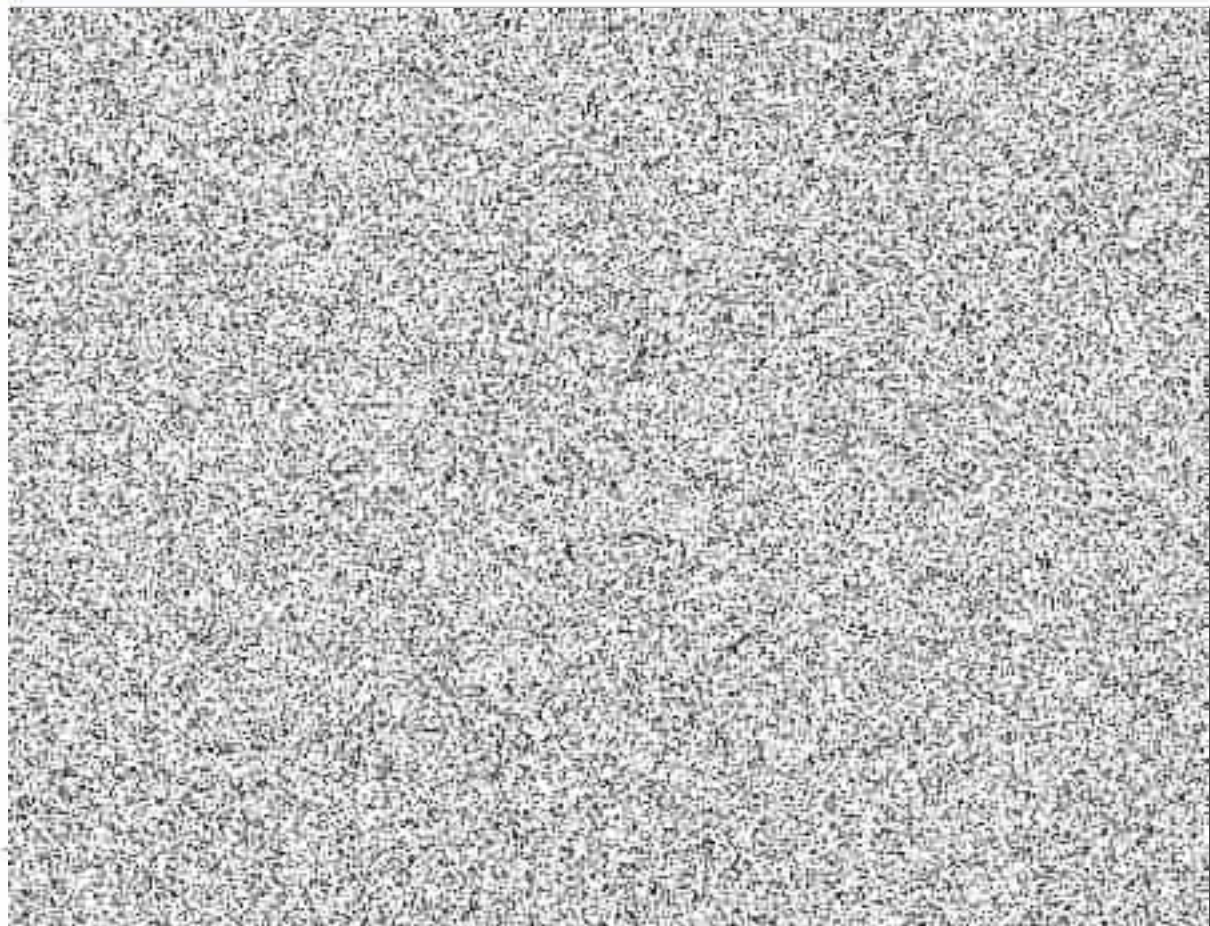

sledovaný parametr	jednotky	7	8	9	10	průměr	medián
vlhkost	[-]						
vlhkost objemová	[%]						
objemová vlhkost vlhká	[kg/m ³]						
objemová vlhkost vysušená	[kg/m ³]						
objemová tíha	[N/m ³]						
klasifikace dle ČSN P 73 1005	-						
stupeň zpevnění poloskalní hominy	[MPa]						
přepočítaná krychelná pevnost	[MPa]						

Pozn.: zjištěné hodnoty reprezentují jednotlivé úlomky (1 až 10), které jsou součástí jednoho vzorku.

Presiometrické zkoušky ve vrtech z úrovně nástupiště (PUDIS, 2022):

Hornina ve vrtech PJ-1 a PJ-2 byla popsána jako písčitoprachovitá břidlice zdravá W1, letenského souvrství.

2.4 Diskontinuity v průběhu ražeb

Při ražbě chodby UPCH v profilech „A“ a „B“ byl směr orientace diskontinuit a jejich charakter pro ražbu relativně příznivý (při ražbě docházelo ke vzniku bloků horniny velikostí řádově 1 x 1 x 2 m). Ve směru kolmém na chodbu UPCH (v profilu „A“ a „B“) byla ražena chodba „C“ a „D“, v té se tak výrazná blokovitá odlučnost při ražbě neprojevila. Blokovitost hornin byla dána diskontinuitami, které byly rovnoběžné s čelbou a boky ražby.

Hloubení šachty 2.1 a 2.2 ve směru kolmém na dva hlavní směry diskontinuit bylo v daných geotechnických podmínkách komplikované a pro postup prací velmi nepříznivé. V kombinaci s omezeným pracovním prostorem, složitou dopravní cestou, a tedy i méně výkonnými tunelbagry, které prováděly práci v prostředí těžitelnosti III (dle ČSN P 73 1005), byla výsledkem vyšší časová náročnost prací pro rozpojení horniny.

Rozevření diskontinuit bylo v úrovni UPCH do 1 mm. S narůstající hloubkou byly diskontinuity až na lokální výjimky sevřené, což s ohledem na kompaktnost horniny ztěžovalo strojní rozpojování (viz i obr. 1), případně rozpojování expandéry (technologie Greenbreak). Technologická třída v UN (profil „G“ a „H“) byla stanovována podle geotechnických parametrů pro geotyp W2, který tvořil i třetinu čelby.

3 ZPŮSOBY ROZPOJOVÁNÍ HORNINY

Z předchozího dokumentu [10] k úsekům ražeb „A“, „B“, „C“ a „D“:

Obecně se očekávalo (dle [2] a [4]), že přestupní chodba bude ražena dle zásad nové rakouské tunelovací metody (NRTM), že ražba bude probíhat ve zdravých břídicích W1 letenského souvrství. Při vedení díla se mohou vyskytnout různě mocné oslabené zóny tektonicky porušené horniny. Rozpojování hornin bylo uvažováno kombinací trhacích prací a mechanizovaného rozpojování s ohledem na skutečně zastížené inženýrsko-geologické poměry a stávající objekty metra a kostela v nadloží. Dle situace uvedené v návrhu GTM měl kostel ležet mimo izoseistu 5 mm/s a předpokládalo se provádění trhacích prací v UPCH pouze v části chodby „A“. Návrh trhacích prací (NTP) [3] předpokládal provádění trhacích prací do vzdálenosti 19,04 tm od Š1 a doporučoval provádět rozpojování pomocí trhací práce v Š2 pouze v krajním případě.

NTP stanovoval **dynamickou odolnost kostela Nejsvětějšího Srdce Páně** při respektování ČSN 73 0040 a s ohledem na vizuální prohlídku z veřejně přístupných ploch bez podrobného prozkoumání objektu, a to **hodnotou rychlosti kmitání 5 mm/s** (viz tabulka č. 5 v [3]). V NTP bylo zmíněno, že podrobný průzkum bude součástí pasportizace. Zároveň bylo uvažováno o tom, že může dojít s ohledem na provedenou pasportizaci a z ní vyplývající stanovení dynamických odolností k jejich změnám.

Provedení pasportizace bylo zadáno i s tím, že má být soudně znaleckým posudkem stanovena statická a dynamická odolnost objektů. Dynamická odolnost pro trhací práce byla stanovena hodnotami zohledňující frekvenční pásma dle tabulky č. 14 normy ČSN 73 0040 – viz tabulka 3.

Dynamické odolnosti pro kostel Nejsvětějšího Srdce Páně pro provádění trhacích prací.

dynamické odolnosti – rychlost kmitání v [mm/s]		trhací práce – dle oboru frekvencí		
		f < 10 Hz	10 Hz < f < 50 Hz	f > 50 Hz
NTP	-			
znalecký posudek	tabulkové maximální			

Nově stanovené dynamické odolnosti vyplývající ze znaleckého posudku byly tedy menší nebo maximálně rovny původní hodnotě z návrhu trhacích prací.

Na základě prováděných trhacích prací, které byly zahájeny 20. 1. 2022 odstřelem v Š1 a pokračovaly pak i při ražbě přestupní chodby směrem ke kostelu. Následně byla podána žádost na OBU k povolení ražby i zbývajícího úseku přestupní chodby za použití trhacích prací.

Při provádění trhacích prací (a rozpojování expandéry) je zapotřebí dodržovat stanovené limitní hodnoty **dynamické odolnosti pro kostel, které byly ovšem nově stanoveny znaleckým posudkem** v takové úrovni, že **nebylo možné provádět rozpojování celé čelby pomocí trhacích prací a čelbu bylo nutné pro trhací práce dělit na více částí. Jako nutné se jevílo rozdělení čelby kaloty alespoň na tři části. Případně byly jednotlivé záběry děleny i z pohledu jejich délky.**

Nařízení vlády č. 272/2011 Sb. o ochraně zdraví před nepříznivými účinky hluku a vibrací, ve znění pozdějších předpisů uvádí v § 18 hygienický limit vibrací pro chráněné vnitřní prostory staveb a dále v příloze č. 5 uvádí korekce, které jsou dány typem prostoru, denní dobou a povahou vibrací. Prováděné trhací práce lze zařadit mezi opakující se otřesy a většinou bývá **maximální přípustný počet dynamických událostí výskytu 3x za den dostačující. V tomto případě, kdy je zapotřebí provádět odstřely čelby po částech může být potřeba tento počet i překročit**, což by ovšem vedlo k tomu, že z kategorie opakujících se otřesů se stanou **přerušované a nepřerušované vibrace**, pro které platí diametrálně jiné limitní hodnoty pro obytné místnosti v okolních objektech (uváděné hodnoty jsou v decibelech, resp. násobcích hodnoty zrychlení, tj. jedná se o osminásobný rozdíl). **Limitní hodnoty pro přerušované a nepřerušované vibrace by v tomto případě byly v objektech překračovány (pro více než 3 odstřely denně).**

Pro obytné místnosti, denní dobu a pro:

- opakující se otřesy je korekce 24 dB a pak
 $L_{aw,Tmax} = L_{aw,T} + \text{korekce [dB]} = 75 + 24 \text{ [dB]} = 99 \text{ [dB]}$
- přerušované vibrace je korekce 6 dB:
 $L_{aw,Tmax} = L_{aw,T} + \text{korekce [dB]} = 75 + 6 \text{ [dB]} = 81 \text{ [dB]}$

S ohledem na to, že v zájmové oblasti několikrát proběhly stížnosti obyvatel z přilehlých obytných objektů na provádění trhacích prací a negativních účinků s nimi spojených, bylo zapotřebí brát toto omezení v potaz a **provádět trhací práce maximálně 3x denně**, což v případě přerušování vedení pro odstřel navazujících částí (např. při prvním odstřelu) vedlo k tomu, že bylo nutné **odstřely jednoho záběru rozdělit minimálně do dvou dnů, což vedlo ke zdržení a ke snížení rychlosti provádění prací.**

Limitní hodnoty pro vibrace v chráněných vnitřních prostorech staveb z [7].

základní průměrná vážená hladina zrychlení vibrací $L_{wv,T}$ [dB]	druh chráněného prostoru	doba dne	korekce pro povahu vibrací [dB]	
			přerušované a nepřerušované vibrace	opakující se otřesy
75	1. operační sály	denní		
		noční		
	2. obytné místnosti	denní		
		noční		
	3. nemocniční pokoje	denní		
		noční		
	4. přednáškové síně, učebny a pobytové místnosti škol, jeslí a staveb pro předškolní a školní výchovu a vzdělávání	denní		
		noční		
	5. ostatní chránění vnitřní prostory staveb	nepřetržitě		

Pozn.: * maximálně jsou přípustné 3 výskyty otřesů za den

Nově k úsekům ražeb „E“, „G“, „H“ a šachtě Š2:

Strojní rozpojování v úseku „E“ a v šachtě „Š2“ bylo v zastižených geologických podmínkách neefektivní, a tak bylo přistoupeno k rozpojování horniny pomocí trhacích prací a následně i expandéry v úrovni traťových tunelů metra. Rozpojování horniny v dolní části šachty Š2.1 bylo prováděno opětovně za použití trhacích prací.

Rozpojování úvodní části kaloty profilu „G“ bylo prováděno expandéry (zhruba v půdorysu šachty Š2.2), protože k rozpojování trhacími pracemi nebylo souhlasné stanovisko OBÚ. Zbylá část kaloty, opěří a dna byla rozpojována pouze strojně, bagry Takeuschi TB240 a TB235 (o hmotnostech 4 t resp. 3,5 t) – viz titulní strana zprávy.

S ohledem na dřívější stížnosti obyvatelů z okolní zástavby zůstaly v platnosti zásady co do počtu událostí rozpojování trhacími pracemi a expandéry obdobně i pro tuto část ražeb. **TJ, bylo možné provádět maximálně 3 rozpojování trhacími pracemi nebo expandéry za den tak, aby nedošlo k překročení limitních hodnot pro vibrace v budovách (fyziologické účinky).**

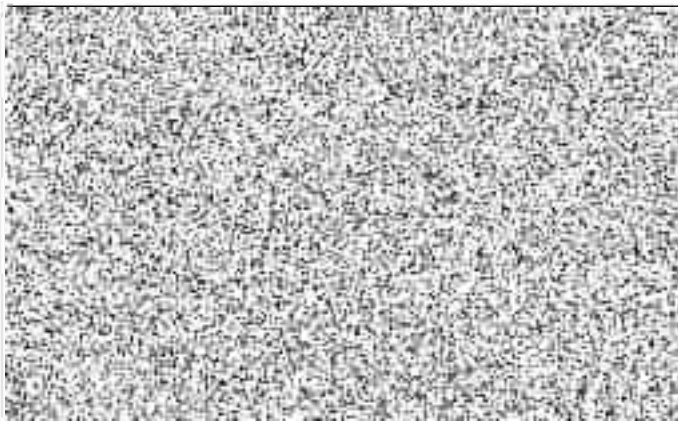
Subjektivní dojem i naměřené hodnoty nicméně vypovídaly o tom, že jsou dynamické účinky o nižší intenzitě, než byly při provádění trhacích prací v úrovni přestupní chodby.

4 ZÁVĚR

Pro úseky ražby „E“, „G“, „H“ a šachtu Š2 lze konstatovat, že byla **zastižena geologie parametricky odpovídající předpokladům daných projektovou dokumentací, průzkumem a doprůzkumem.**

Rozpojování horniny bylo možné efektivně provádět pouze s použitím trhacích prací (do těchto prací se neuvažuje použití expandérů – Green break). S ohledem na přítomnost kostela Nejsvětějšího Srdce Páně, znalecky **dodatečně stanovené limity dynamického zatížení, bylo nutné provádět odstřely vždy pouze v části čelby.** Za účelem nepřekročení hygienických limitů bylo dále nutné provádět maximálně 3 odstřely denně, což znamenalo pro realizaci prací **významnou omezující podmínku a některé záběry bylo nutné rozdělit minimálně do dvou dnů.** Rozevření ploch diskontinuit v úrovni UN bylo výrazně menší než v polohách UPCH, což snížilo efektivitu rozpojování horniny, jak mechanickým způsobem, tak pomocí expandérů.

Dne 30. 5. 2023 zpracovali:

Příloha č. 1

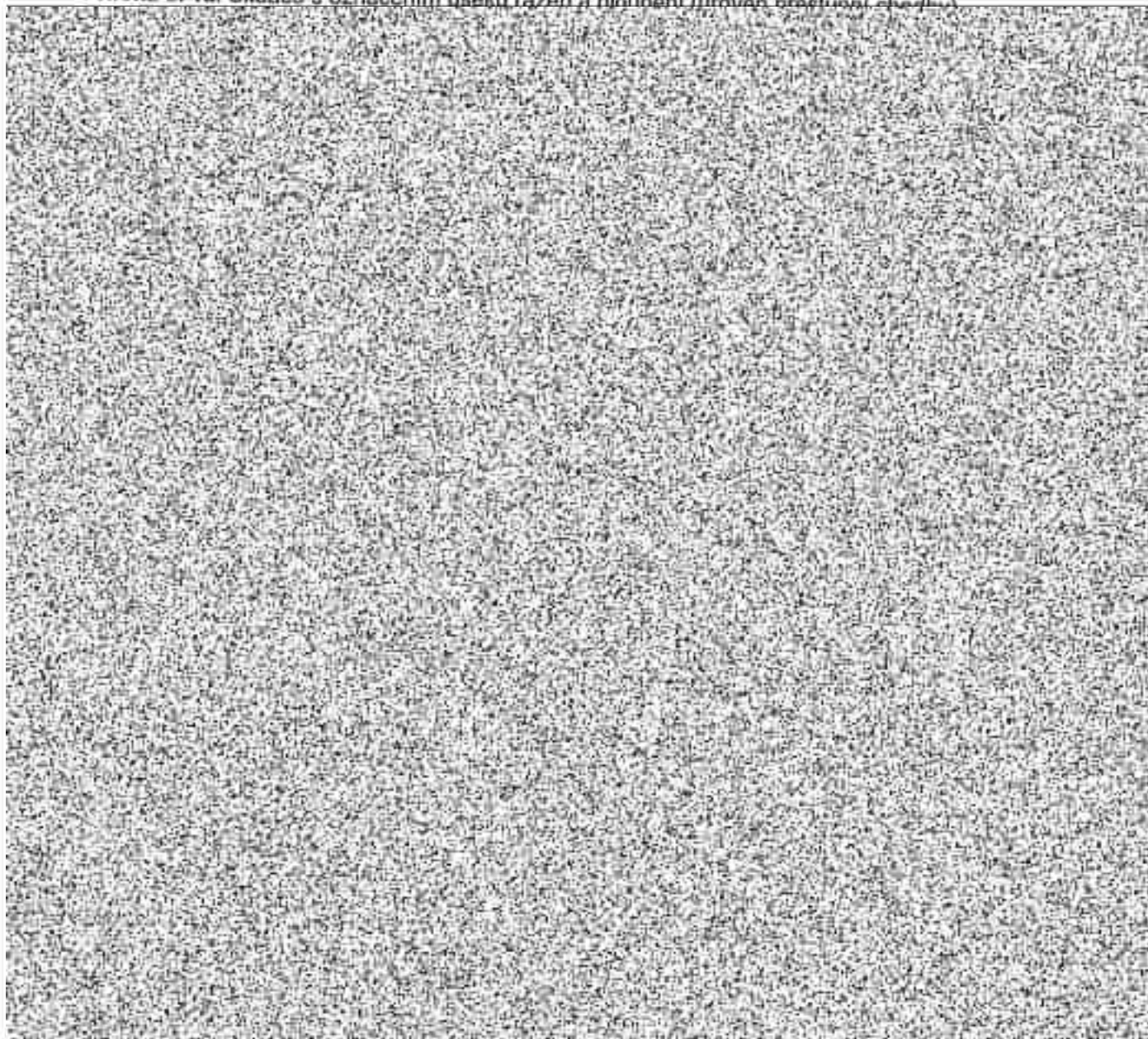
Příloha č. 1: Situace s označením úseků ražeb a hloubení

- a) Úroveň přestupní chodby
- b) Úroveň nástupiště

1x A4

1x A4

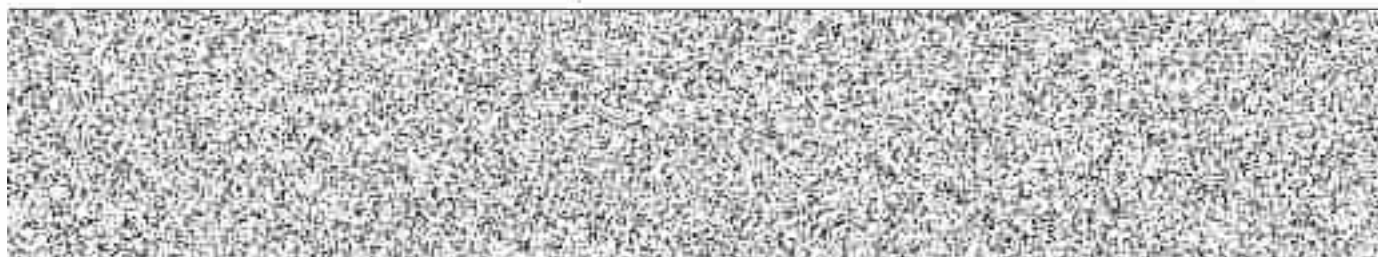
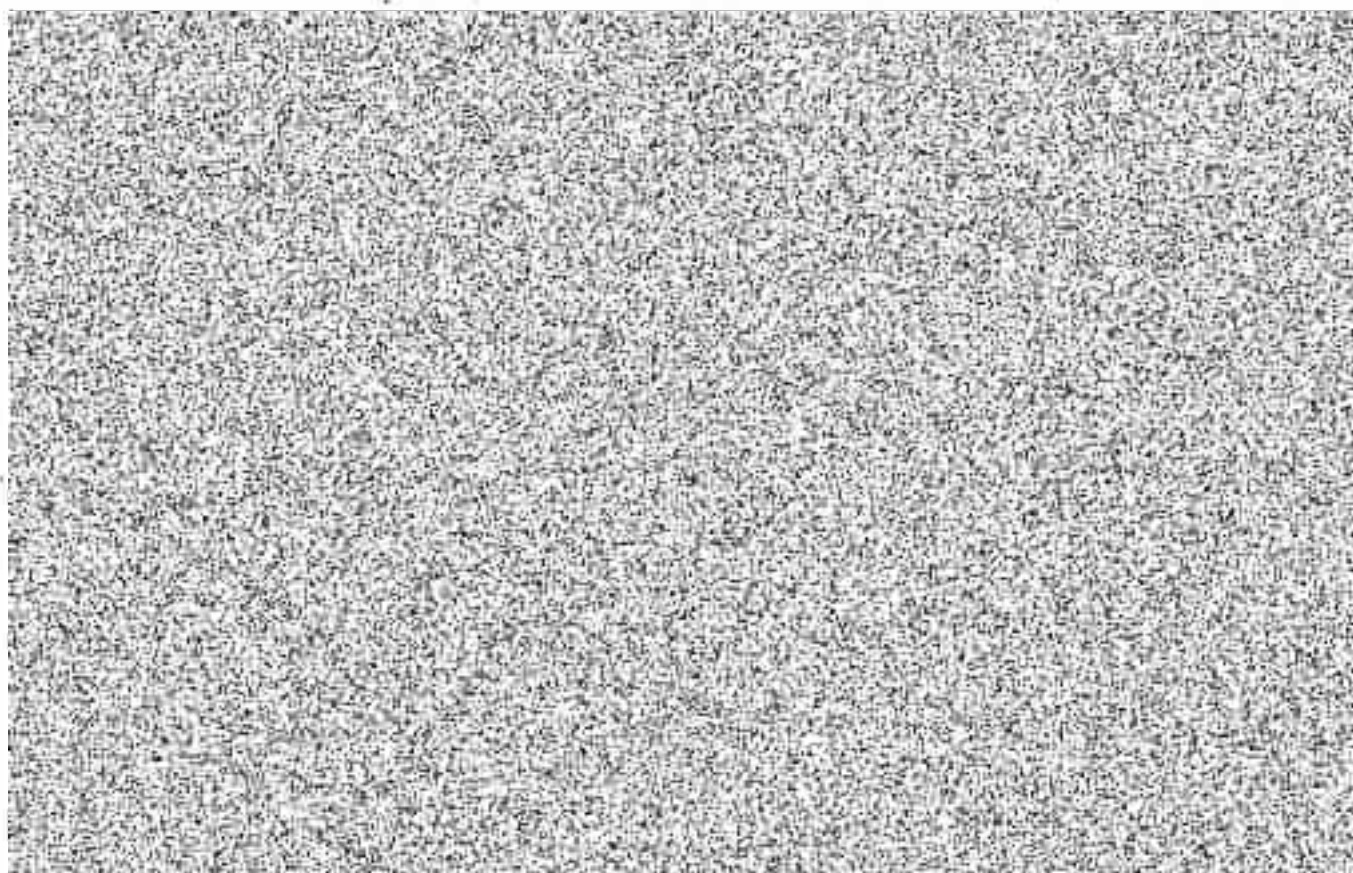
Příloha č. 1a: Situace s označením úseků ražeb a hloubení (úroveň objektu/ chodby)

Profily „A“, „B“, „C“, „D“ a „E“ přestupní chodby.

Příloha č. 1b: Situace s označením úseků ražeb a hloubení (úroveň nástupiště)

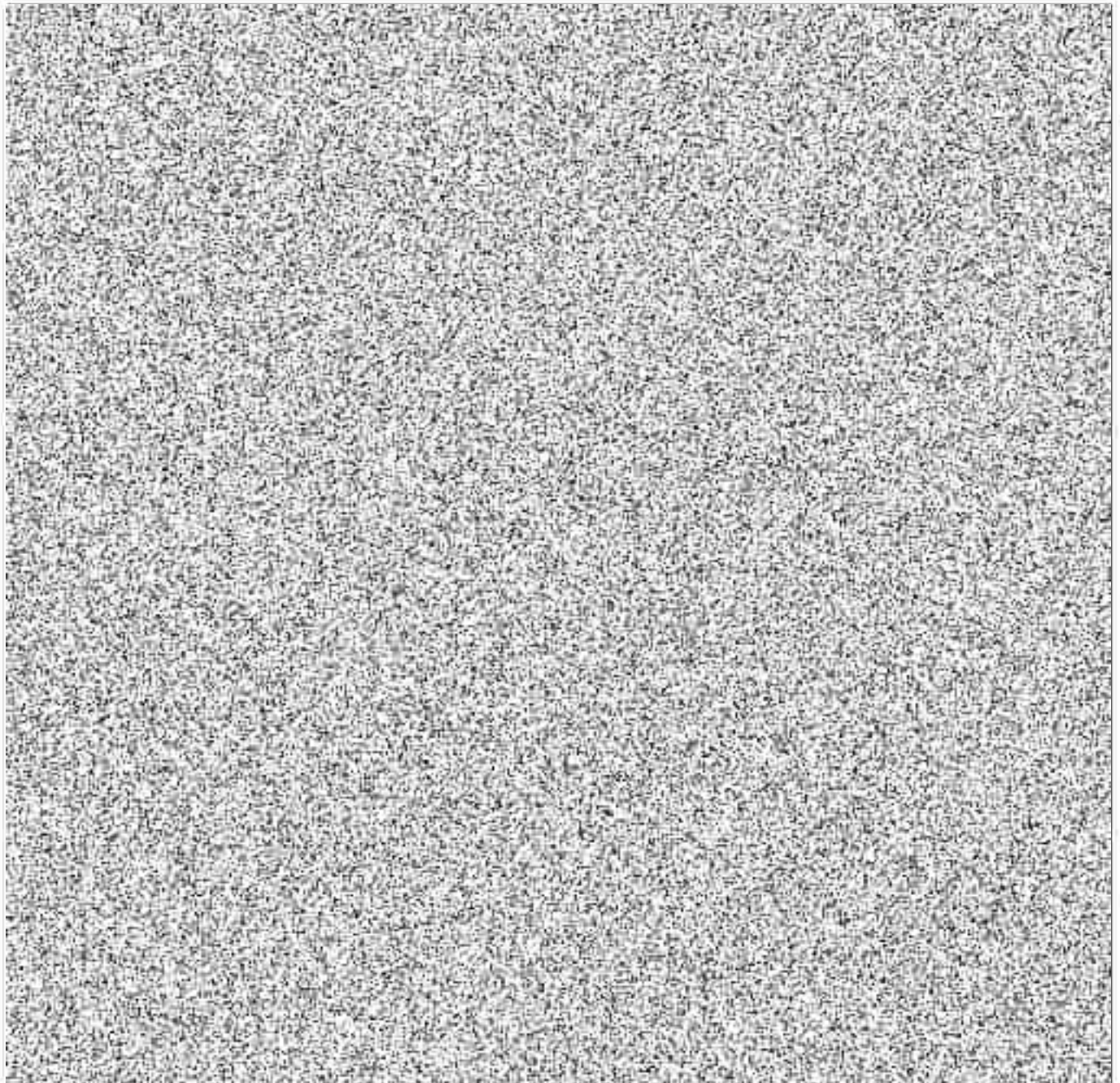
Profily „G“ a „H“ přestupní chodby v úrovni nástupiště metra.

Příloha č. 2

Příloha č. 2: Řez ražbami v úrovni přestupní chodby a v úrovni nástupiště

1x A4

Příloha č. 2: Řez ražbami v úrovni přestupní chodby a v úrovni nástupiště

Příloha č. 3

**Příloha č. 3: Výtah z technické zprávy projektové dokumentace
pro šachtu Š2 a chodbu v UN**

9x A4

3.2 Předmět projektu

Předmětem této části projektu je ražba a primární zajištění šachet Š2.1, Š2.2 a přestupní chodby v UN.

Šachty Š2.1 a Š2.2 slouží pro propojení úrovně stávající stanice ÚN, ÚPN s úrovní přestupní chodby UPCH. Jedná se o dvě navazující obdélníkové šachty. Nejprve bude hloubena 1. horní část větší šachty pro únikové schodiště Š2.1 a s odstupem menší šachta pro výtahy Š2.2. Zbývá spodní část šachty Š2.1 bude realizována až po dokončení ražeb kaloty přestupní chodby UN.

V šachtě Š2.1 je vertikální technologický prostor pro vedení sítí, který je oddělen od schodiště pevnou příčkou. Hloubka šachty Š2.1 z úrovně čisté podlahy přestupní chodby je cca 21,8 m. Výškový rozdíl podlah přestupní chodby a nástupiště je 16,957 m. Konstrukce šachet je dvouplášťová s mezilehlou hydroizolací.

Přestupní chodba UN propojuje novou výtahovou šachtu Š2.2 a schodiště Š2.1 s veřejnou částí nástupiště. Napojení na stanici tak tvoří novou část, která prodlužuje střední staniční tunel až k výtahům. Nově vzniklá přestupní chodba délky 9,24 m (úsek IV) bude svým tvarem a rozměry plynule navazovat na stávající tvar ve stanici. Na konci budou dveře do dvou výtahů a dveře k únikovému schodišti. Chodba propojení je tvořena oválným profilem G a kruhovým profilem H navazujícím na stávající střední staniční tunel. Konstrukce napojení je dvouplášťová s mezilehlou hydroizolací.

Předmětem této části projektu je ražba a primární zajištění šachet Š2.1, Š2.2 a přestupní chodby v UN.

V dopracování projektu pro provedení stavby (06/2022) je oproti předchozímu stupni, dokumentace pro provedení stavby (12/2019), několik změn vyvolaných skutečnostmi zjištěnými během pasportizace kostela a stávajících tunelů stanice metra Jiřího z Poděbrad (2021), vrtnými pracemi geotechnického monitoringu (2021) v oblasti, která bude ovlivněna ražbou, a nakonec průzkumnými jádrovými vrtvy realizovanými z úrovně nástupiště (2022). Podrobněji viz níže.

Ve znaleckém posudku (08/2021) byly na základě pasportizace kostela a s ohledem na jeho stávající stav stanoveny maximální hodnoty varovných stavů (A) pro kostel, konkrétně:

• celkové sednutí	sm,lim	max. 15 mm
• průhyb	$\Delta s/L$	max. do 0,002 pro delší stranu objektu
• rozvoj na trhlinách	U_x, U_y	max. do 5 mm
• náklon	NKL	max. 0,5 mm/m pro stěny

Ve znaleckých posudcích (12/2021) byly na základě pasportizace objektů stanice metra Jiřího z Poděbrad a s ohledem na jejich stávající stav stanoveny maximální hodnoty varovných stavů (A) pro stávající boční staniční tunely, konkrétně:

• celkové sednutí	sm,lim	max. 10 mm
• průhyb	$\Delta s/L$	max. do 0,002
• rozvoj na trhlinách	U_x, U_y	max. do 5 mm
• konvergence	KVG	max. 10 mm

Součástí realizace geotechnického monitoringu stavby byla geologická dokumentace jádrových vrtů pro extenzometr EXT a inklinometr INKL v blízkosti šachty Š2, stávající stanice metra a kostela Nejsvětějšího Srdce Páně (2021). Vrtná jádra těchto vrtů ukázala větší porušení horninového masivu, než vykazoval vrt NV1 Geotechnického průzkumu pro zpracování projektu DPS (PUDIS 11/2017), který byl umístěn v místě šachty Š1.

Bylo svoláno jednání za účasti projektanta (Metroprojekt), kanceláře monitoringu (INSET) a zpracovatele geotechnického průzkumu (PUDIS) a byly aktualizovány geotechnické parametry pro návrh RDS, na základě geologické dokumentace nových vrtů. Zápis z jednání včetně aktualizovaných parametrů byl prezentován zástupci investora a na jednání RAMO, bez připomínek (zápis RAMO č.5).

S respektováním varovných stavů pro kostel a staniční tunely stanovených na základě pasportizace byly aktualizované geotechnické parametry použity pro statické výpočty ražeb tohoto stavebního objektu. Na základě průběžných výsledků aktualizovaných statických výpočtů vznikla nutnost nových doplňujících opatření pro zajištění stability ražených konstrukcí:

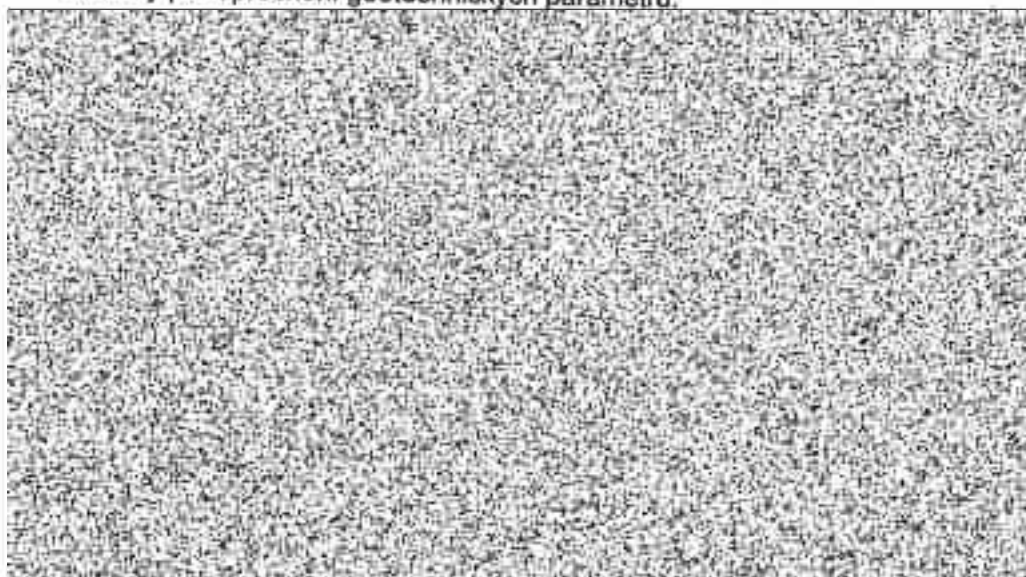
- dozajištění prostoru mezi šachtou Š2.2 a levým staničním tunelem pomocí mikropilot a vodorovných jehel provedených z Š2.1 podél Š2.2 – nad deštníkem
- zesílení profilu G a čelní stěny šachty Š2.1 kolem otvoru šachty Š2.2 pomocí svařovaných válcovaných rámu, dočasných ocelových rozpěr v šachtě Š2.2 a dodatečných svorníků v šachtě Š2.2
- zesílení výztuže profilu G použitím mohutnějších příhradových rámu a příložek výztuže primárního ostění
- dokotvení stěny šachty Š2.1 naproti otvoru pro profil G

Tato dodatečná opatření se ukázala pro tyto aktualizované geotechnické parametry jako nutná nejen pro zajištění stability nově prováděného díla, ale rovněž pro zajištění stability stávajících staničních tunelů metra a neohrožení jejich provozu výstavbou.

Projektant o nutnosti nových doplňujících opatření informoval na RAMO č.10 dne 3.3.2022. Následně proběhly pracovní schůzky se zhotovitelem ohledně realizovatelnosti opatření. Na následujícím RAMO č.11 dne 17.3.2022 proběhla podrobná prezentace nových opatření včetně výsledků statických výpočtů. Zhotovitel upozornil, že tato opatření budou mít dopad na cenové navýšení a prodloužení realizace (zápis KD č.12 ze dne 17.3.2022, bod 12.5), jednalo by se řádově o desítky milionů korun a prodloužení o jednotky měsíců.

Projektant Na RAMO č.11 navrhl možnost upřesnění a ověření geologických a geotechnických podmínek v budoucím profilu G pomocí nových průzkumných horizontálních vrtů z čela střední lodi stanice. Pokud by se zhoršené geotechnické parametry potvrdily, bylo by třeba nová doplňující opatření navrhnout, specifikovat navýšení ceny a upravit harmonogram výstavby. Pokud by došlo ke zlepšení geotechnických parametrů, bylo by možné doplňující opatření zjednodušit nebo realizovat pouze některá. Všichni zúčastnění s návrhem průzkumných vrtů souhlasili.

Zhotovitel a kancelář monitoringu ve spolupráci s projektantem a dozorem investora ověřila realizovatelnost průzkumných vrtů a připravila cenovou nabídku na tyto práce. Projektant doporučil provedení dvou průzkumných horizontálních jádrových vrtů délky 16 m z čela střední lodi stávající stanice (obr.1) s provedením presiomrických zkoušek ve vrtech a odebráním vzorků pro laboratorní zkoušky pro upřesnění geotechnických parametrů.

Obr. 1 Průzkumné vrty z čela střední lodi stanice

Název akce:

Výměna pohyblivých schodů 613-1-119 až 121, revitalizace stanice Jiřího z Poděbrad a vybudování bezbariérového přístupu ve stanici Jiřího z Poděbrad

str. 5/25

Vypracoval:

Identifikační číslo dokumentu:

21 8125 001 05 02 02 03 001

Změna:

Průzkumné jádrové vrtý a presiometrické zkoušky byly provedeny 27.-28.4.2022, následně byly provedeny laboratorní zkoušky na odebraných vzorcích vrtného jádra. Na základě výsledků terénních i laboratorních zkoušek a geologické dokumentace vrtů bylo provedeno inženýrsko-geologické zhodnocení a upřesnění geotechnických parametrů horninového masivu. Veškeré podrobnosti jsou uvedeny v závěrečné zprávě zpracovatele (PUDIS 05/2022). Porovnání hodnot geotechnických parametrů pro výpočet stanovených na základě geotechnického průzkumu (11/2017), aktualizace na základě geologické dokumentace vrtů provedených v rámci geotechnického monitoringu (10/2021) a upřesnění na základě průzkumných jádrových vrtů z úrovně nástupiště (05/2022) je na obrázku 2. Obecně lze říci, že hodnoty parametrů posledního upřesnění (2022) leží mezi těmi předchozími, blíže hodnotám minimálním z průzkumu z roku 2021.

stratigrafický úhrv a genetický komplex	symbol (geotyp) a stupeň zvětralí	geologická charakteristika	přibližná hloubková úroveň pod terénem (m)	součinitel filtrace	objemová v porozitě uložení γ [kN.m ⁻³]	Přetvárné parametry			Smýk. pevnost		klasifikační profil ČSN P 73 1085	výpočet únosnost R_d [kPa]	třída sčítelnosti podle ČSN P 73 1005ex 73 3059	vrtatelnost podle ČSN P 73 1081	
						modul pružnosti E_{50} [MPa]	modul pružnosti E [MPa]	Poissonovo číslo	(aditivní) součinnost $(\sigma) \epsilon_{p}$ [MPa]	úhelní vnitřní tření (geometrie) ϕ_{int} [°]					pevnost v tlaku hominové hmoty σ_c [MPa]
RECENT	navážky	AN	hřbitvo- až kamenoplaťná, s příměsí štěrku, štěrky a betonu												
KVARTÉR	deluvio-fluviální sedimenty	DF	hřbitvo- až kamenoplaťná, plovákové pívné kumulace												
PALEOZOIKUM ORDOVÍK souvrství letenská monotónní vývoj	břidlice prachovito- písečité, tektonicky neporušené	LTN/W5	zcela zvětralé (rozložené)												
		LTN/W4	silně zvětralé												
		LTN/W3	mírně zvětralé												
		LTN/W2	navážské												
	dlito, tektonicky ovlivněné	LTN/W1	zdravé, hustota diskontinuit má až střední												
		LTN/TP	podrcená zóna												
	rozvolněná h.m. rašbou stanice metra	LTN/RV	rozvolněná zóna												

Pozn.: 1) S výjimkou výpočet únosností mají vše.
2) Parametry aktualizované a doplněné vůči původní tabulce GTP (PUDIS 11/2017) jsou vyznačeny šedým zbarvením.

Tab. 1: Metro A, stanice Jiřího z Poděbrad - aktualizované doporučené geotechnické charakteristiky zemín a hornin

dlito, tektonicky ovlivněné	LTN/W1	zdravé, hustota diskontinuit střední až velká
	LTN/TP	podrcená zóna
	LTN/RV	rozvolněná zóna

Tab. 2: Metro A, stanice Jiřího z Poděbrad - aktualizované doporučené geotechnické charakteristiky zemín a hornin (květen 2022)

Obr. 2 Porovnání geotechnických parametrů pro výpočet

Na základě upřesněných geotechnických parametrů horninového masivu (05/2022) a v posudku stanovených varovných stavů pro kostel a staniční tunely provedl projektant přepočty ražeb šachet Š2.1, Š2.2 a profilů přestupní chodby G, H v UN.

Zároveň bylo změněno pořadí ražeb šachet Š2.1, Š2.2 a dílčích výrubů přestupní chodby v UN oproti zadávací dokumentaci. Nově bude kalota přestupní chodby v UN ražena až po dokončení šachty Š2.2. Předtím tomu bylo naopak.

Dále byl se zhotovitelem konzultován způsob a postup provádění nízkotlakých injektáží možných volných prostorů kolem výrubu stávajících bočních staničních tunelů. Obecně lze říci, že místo injektáží z jednoho místa přes delší vrty, bude injektáž prováděna pravidelně přes kratší samozávrtné injekční kotevní tyče v každém druhém záběru ražeb. Alternativně lze v případě dostatečného prostoru a povolení provozovatele uvažovat o injektáži prostoru ze stávajících bočních staničních tunelů.

Při provádění průzkumných vrtů ze stanice byla navíc zjištěna větší tloušťka stávající železobetonové čelní zdi střední lodi stanice.

Tento projekt byl navržen s uvážením všech změn, které byly shrnuty v předchozích odstavcích. Níže je provedeno přehledné shrnutí prvků zajištění, které byly navrženy navíc nebo byly naopak vypuštěny.

4. GEOLOGICKÉ A HYDROGEOLOGICKÉ POMĚRY

Geologické a hydrogeologické poměry stavby byly stanoveny Geotechnickým průzkumem (11/2017) s aktualizací geotechnických parametrů na základě geologické dokumentace vrtů provedených v rámci geotechnického monitoringu (10/2021) a doplněním na základě Ověření geomechanických vlastností horninového masivu – průzkumné jádrové vrtu z úrovně nástupiště (05/2022).

4.1 Horniny skalního podloží

Skalní podloží zájmového území tvoří horniny severovýchodní části ordovické barrandienské synklinály. Celý ordovický komplex představuje pestrou škálu střídajících se pelitických až psamitických hornin. Všeobecně lze geologické poměry ordovického skalního podloží v zájmovém území charakterizovat jako složité, je to dáno tektonickými poměry, proměnlivou puklinovou zvodní, provrásněním hornin a možným narušením horninového masivu při výstavbě metra trasy II A.

Při hloubení a ražbě bezbariérového přístupu do stanice metra Jiřího z Poděbrad bude zastíženo souvrství letenské v monotónním vývoji, které patří k ordovickým horninám. Převládají zde písčito-prachovité břidlice s písčítými závalky, místy s vrstvami pevných křemenných pískovců a křemenců. Jedná se o jeden kvazihomogenní celek.

4.2 Tektonická stavba skalního podloží

Mocnost tektonických poruch s výplní jílu se střípkou břidlic se obvykle pohybuje od 0,5 až do 3,0 m, max. 7,0 m. V místech poruch se vyskytují břidlice značně rozpukané až rozdrčené, střípkovitě rozpadavé, s výplní „tektonického jílu“. Pukliny jsou často otevřené s jílovitou nebo s křemenokalcitovou výplní až 2-10 mm mocnou. Převládající směr vrstevnatosti se předpokládá JZ-SV převážně se sklonem k JV (200 až 700), ale vzhledem k provrásnění i k SZ. Ostatní plochy diskontinuity, tj. tektonické poruchy (většinou kolmé na vrstevnatost). Novým vrtem NV1 pro geotechnický průzkum (2017) byl ověřen relativně nižší stupeň tektonického porušení. Maximální mocnost tektonické brekie 0,4 m charakteru jílu se střípkou břidlic byla zastížena v hloubce 39,9 až 40,3 m pod terénem. Při ražbě přestupní chodby může být zastížena nepříznivý směr sklonu vrstev do výrubu – možnost vyjždění bloků horniny. Tektonické poruchy mohou být během ražeb taktéž zastíženy.

Na rozdíl od předchozího vrtu NV1 oba nové vrtu EXT a INKL (2021) zaznamenaly subvertikální poruchy s odklonem cca 5° od vertikály v okolí šachty S2 – zóny tektonického porušení. Dále od hloubky cca 33 m níže nové vrtu indikovaly rozvolněnou zónu horninového masivu – nižší hodnota RQD oproti vrtu NV1.

Průzkumné jádrové horizontální vrtu ze stanice (2022), které byly navrženy v prostoru přestupní chodby UN a spodní části šachty Š2.1, potvrdily zdravé písčito-prachovité břidlice W1 třídy R3 s proměnným sklonem vrstevnatosti 35°- 85° od osy vrtu s roztečí diskontinuit 0,1 - 0,5 m bez výplně.

Z inženýrskogeologického hlediska se jedná o doplnění předpokládaných geologických poměrů. Na základě výsledků z nově realizovaných vrtů (2021, 2022) byly brány v potaz nové doplňující informace v těchto místech.

4.3 Zvětralinový plášť skalního podloží

Jednotlivé stupně zvětrání skalního podloží směrem do větší hloubky lze charakterizovat následujícími geotypy:

- **horizont zcela zvětralé (rozložené) břidlice W5** je reprezentován soudržnou zeminou charakteru jílu, se střední plasticitou s proměnlivým obsahem příměsí střípků a ostrohranných úlomků břidlic. Zatřídění dle ČSN P 73 1005 tř. F 6 a těžitelnost tř. I.
- **horizont silně až mírně zvětralé břidlice W4/W3** tvoří úlomkovitě rozpadavé břidlice, Svými mechanickými vlastnostmi se blíží ještě více k nesoudržným zeminám než horninám. Zatřídění podle ČSN P 73 1005: převažuje třída R5 až R4 a dle těžitelnosti tř. I-II až II.

- **horizont navětralé břidlice W2** lze přiřadit již podle mechanického chování ke skalním, resp. poloskalním horninám. Hornina je tvrdá, rozpojitelná poklepem kladívka. Zatřídění podle ČSN P 73 1005 ve třídě R4 a těžitelnost tř. III.
- **horizont zdravé, nezvětralé, břidlice W1** - v nezvětralém stavu jsou břidlice tlustě deskovité vrstevnaté, těžko rozpojitelné, dle ČSN P 73 1005 ve třídě R3-R2 a těžitelnost tř. III

4.4 Pokryvné útvary

Pokryvné útvary v zájmové lokalitě rozdělujeme na jednotlivé geotechnické typy podle geneze a geomechanických vlastností na recentní sedimenty a deluviální sedimenty.

RECENT – k recentním sedimentům řadíme v zájmovém území 2 základní typy zemín. Jedná se o navážky a půdní horizont.

PT – půdní horizont lze v rámci stavby očekávat prakticky v celém rozsahu hloubené šachty (mocnost 0,1 - 0,2 m). Geotechnickým složením se jedná převážně o hlíny písčité s organickou příměsí. Bude před výstavbou v souladu s platnou legislativou skryt a následně použit pro rekultivaci a úpravy okolí.

AN - Antropogenní sedimenty – navážky se vyskytují v nejsvrchnějším patře v celém rozsahu území o mocnosti 3 – 5 m a řadíme je k recentním sedimentům. Často se vyskytuje stavební suť, překopaný místní materiál a písčité hlíny. Dle ČSN P 73 1005 e řadíme vesměs do třídy I.

DE - Deluviální sedimenty – převážně se jedná o jíly štěrkovité (při bázi) až jíly písčité (svrchní část) s pevnou konzistencí a úlomky břidlic. Z hlediska inženýrskogeologického a geotechnického popisu (ČSN P 73 1005) lze jednotlivé litologicko-genetické typy charakterizovat následovně: tříd F4 a F2, dle ČSN EN ISO 14688-2 převážně saCl. Podle ČSN P 73 1005 pak do třídy I.

4.5 Hydrogeologické poměry

Hydrogeologické poměry jsou závislé především na propustnosti horninového prostředí, morfologii terénu, geologických poměrech a velikosti zdroje podzemní vody.

V zájmovém území rozlišujeme podle charakteru prostředí výskytu podzemní vody dva typy, a to:

- podzemní vody vázané na skalní podloží - prostředí s puklinovou propustností
- podzemní vody vázané na deluviální sedimenty

Podzemní vody v horninovém masivu skalního podloží - jedná se o podzemní vodu v prostředí s puklinovou propustností, tzn. v horninách ordovického stáří letenského souvrství. Zvodeň podzemní vody zde vzniká pouze v pásmu povrchového rozpojení puklin v horizontu zvětralých hornin skalního podkladu. Do větších hloubek proniká voda jen v poruchových zónách. Podle archivních měření se hodnoty koeficientu filtrace z poloh rozvětralých břidlic pohybují v řádu 10^{-7} až do 10^{-9} m.s^{-1} . Vydutnost podzemní vody v ordovických břidlicích je malá - skalní podloží jako celek lze považovat za **málo propustné**.

Podzemní voda v pokryvných útvarech - jedná se o podzemní vodu v prostředí s průlinovou propustností. V době průzkumu nebyla hladina podzemní vody v pokryvných útvarech zastižena, je zaklesnuta do skalního podloží.

Podzemní voda ve starších archivních sondách (realizovaných před výstavbou trasy metra II. A) se pohybuje v rozmezí 5,55 – 6,8 m p.t. Tato úroveň zvodně odpovídá průměrné úrovni hladiny podzemní vody na kótě 256,58 m B.p.v. V archivních hydrovrtech HV1 a J2 byla ustálená hladina podzemní vody dne 9.10.2017 zastižena na kótě 247,46 m B.p.v u vrtu HJ1 a u vrtu J2 - 247,03 m B.p.v. tj. 16-17m p.t.. V novém vrtu HV1 do hloubky 11,0m (vrtáno na sucho) nebyla podzemní voda zastižena. Hluběji bylo vrtáno technologií s vodním výplachem, a proto nebylo možno zaměřit hladinu podzemní vody. Při zastižení otevřených puklinových systémů vyskytujících se v hloubce 16,0 – 40,0 m p. t., lze očekávat zvětšené přítoky (řádově v jednotkách l.s^{-1}). Po odtoku statických zásob lze však i v takovém úseku předpokládat, s ohledem na propustnost prostředí, **přítoky jen v desetínách až setinách l.s^{-1}** .

Během provádění vrtných prací a nových hydrogeologických vrtů byla podzemní voda zastižena pouze na dně nového vrtu HG1 dále od stanice. Ve vrtu HG2 u stanice ani v průzkumných horizontálních vrtech ze stanice nebyla podzemní voda vůbec zastižena, takže se zdá, že stávající stanice funguje jako drén. Také během dosavadních ražeb v UPCH nebylo podzemní voda prozatím zastižena. Lze tudíž předpokládat jen minimální přítoky podzemní vody. Více viz informace z hydrovrtů provedených v rámci geomonitoringu.

4.6 Agresivita podzemní vody na betonové konstrukce

Podle výsledků chemického rozboru vody z vrtu NV1 je agresivita podzemní vody dle ČSN EN 206-1 stupeň XA1 (slabě agresivní prostředí). Vzhledem ke zvýšenému obsahu CO₂ agresivní 35 mg/l uvažujeme na doporučení geotechnického průzkumu stupeň XA2 (středně agresivní prostředí). Hranice mezi XA1 a XA2 je 40 mg/l CO₂ agresivní.

4.7 Vhodnost rubaniny pro další využití

Při výstavbě budou vytěženy vesměs materiály (navážky, deluviální sedimenty, zvětralé břidlice) s omezenou využitelností pro násypy a zásypy, vhodné převážně jen pro nenáročné použití; u rubaniny z navětralých a zdravých břidlic W2 a W1 lze event. uvažovat s použitím do násypových těles z měkkých skalních hornin.

5. ZHODNOCENÍ GEOTECHNICKÝCH PODMÍNEK VÝSTAVBY

5.1 Geotechnické charakteristiky horninového a zeminového prostředí

Geotechnické charakteristiky jednotlivých geotechnických typů zemin a hornin byly stanoveny v návaznosti na Geotechnický průzkum (2017), geologickou dokumentaci jádrových vrtů provedených v rámci Projektu geotechnického monitoringu (2021) a na základě průzkumných jádrových vrtů z úrovně nástupiště včetně provedených presiometrických a laboratorních zkoušek (2022).

Na základě geologické dokumentace jádrových vrtů (2021) byly odhadnuty parametry pro možnou tektonickou poruchu horninového masivu, konkrétně LTN/TP - podrcená zóna (tektonické ovlivnění) = parametry poruchy. Pro zdravý horninový masiv LTN/W1 v okolí podrcené zóny (poruchy) bude vzata v úvahu větší hustota diskontinuit pro geotyp LTN/W1.

Na základě průzkumných jádrových vrtů z úrovně nástupiště a provedených zkoušek (2022) byly upraveny parametry pro rozvolněný horninový masiv v okolí stávající stanice LTN/RV.

Detailní informace z horizontálních vrtů ze stanice a příslušných zkoušek lze najít v závěrečné zprávě Ověření geomechanických vlastností horninového masivu – průzkumné jádrové vrt z úrovně nástupiště (05/2022).

Pro přehlednost je níže vložena výsledná tabulka č.2 s parametry geotechnických charakteristik pro návrh ražeb šachet Š2.1, Š2.2 a přestupní chodby UN.

stratigrafický úbor a geologický komplex		symbol (geotyp) a stupeň zvětrání	geologická charakteristika	přibližná tloušťková úroveň pod terémem (m)	soudržnost γ_s [m.s^{-3}]	objemná v porovnání síťovaná - [Mk.m ³]	Převládající parametry	Smysl, povaha	parametr v tabulce	klasifikace podle ČSN P 73 1005	výpočet, úroveň R_v [Pa]	úroveň sítělnosti podle ČSN P 73 1005ax 73 3050	vrstevnatost podle ČSN P 73 1005	
							E_{50} [MPa] modul pružnosti EE [MPa] Poissonovo číslo	(sudební) součinnost (C) c_{cr} [Pa]	úroveň vzhledem (parametr) h_{cr} (h') [m]	izotropní tlak σ_3 [Pa]				
RECENT	navážby	AN	bláto až kameňo- píště, a písečné čist. štěrky a štěrky											
KVARTÉR	dluho- trvalý sedimenty	GF	hlinitý štěr, štěrčité písečné konsistence											
PALEOZOUM ORDOVÍK souvrství letenská monotónní vývoj	hlídlice prachovito- píštěná, tektonicky neporušená	LTN/W5	zcela zvětralá (rozložená)											
		LTN/W4	střed zvětralá											
		LTN/W3	mírně zvětralá											
		LTN/W2	navážralé (málo zornu porušení)											
		LTN/W1	zdravá, hustota diskontinuit malá až střední											
	dřvo, tektonicky ovlivněná	LTN/W1	zdravá, hustota diskontinuit střední až velká											
		LTN/TP	podcentrální zóna											
LTN/RV		rozvolněná zóna												

Pozn.: 1) S výjimkou výmět, úrodnosti mají všechny uvedené parametry hodnoty získané z měření na vzorcích z homogenního homogenního prostředí
 2) Geotechnické parametry získávané při ústavní úrovni informací (11.2017, 11.2021) jsou vyznačeny šedým stínováním

Tab. 2: Metro A, stanice Jiřího z Poděbrad - aktualizované doporučené geotechnické charakteristiky zemin a hornin (květen 2022)

5.2 Geotechnické zhodnocení ražeb

Pro ražbu šachet Š2.1, Š2.2 a přestupní chodby UN (profil G, H) je navržena pouze technologická třída ražeb TT NRTM 5a. Hlavním důvodem je snaha o minimalizaci ovlivnění stávajících staničních tunelů metra a kostela Nejsvětějšího srdce Páně a nepřekročení varovných stavů stanovených na základě pasportizace objektů. Dalším důvodem je poměrně krátká délka jednotlivých ražených profilů.

S uvážením výše uvedeného a s přihlédnutím ke složitosti ražeb, navíc v těsné blízkosti objektů metra a kostela, byla pro minimalizaci geotechnických rizik navržena pouze jedna technologická třída ražeb, přestože by na základě předpokládaných hodnot QTS bylo možné navrhnout alespoň třídy dvě.

Pro všechny ražené profily jsou zpracovány podrobné výkresy ražeb včetně tabulek prvků zajištění stability výrubu.

Pro ražené objekty projekt předpokládá rozpojování horniny s použitím trhacích prací v kombinaci s mechanizovaným rozpojováním, avšak mimo prostor mezi stávajícími staničními tunely, kde bude hornina rozpojována pouze mechanizovaně. Případné trhací práce musí být navrženy s ohledem na dynamickou odolnost okolních objektů stanovenou při pasportizaci. Jedná se o stávající objekty stanice metra a kostel Nejsvětějšího srdce Páně.

5.3 Šachta Š2.1 a Š2.2

Hloubení obou šachet bude probíhat v nezávětralých letenských hlídlicích W1. Vzhledem k výše uvedeným důvodům je pro šachty Š2.1 a Š2.2 navržena pouze TT NRTM 5a, která může být případně optimalizována dle výsledků geotechnického monitoringu. Nelze vyloučit tektonické poruchy. V blízkosti stanice bude horninový masiv pravděpodobně rozvolněn v důsledku původní ražby stanice. Za ostěním stávajících staničních tunelů mohou být volné prostory, které je třeba vyplnit. Podzemní

voda je puklinová, pravděpodobně drénovaná stávajícími tunely metra. Rozpojování hornin je uvažováno kombinací trhacích prací a mechanizovaného rozpojování, avšak mimo prostor mezi stávajícími staničními tunely, kde bude hornina rozpojována pouze mechanizovaně. Případné trhací práce musí být navrženy s ohledem na dynamickou odolnost okolních objektů stanovenou při pasportizaci (kostel, staniční tunely metra).

5.4 Přestupní chodba UN

Ražba přestupní chodby UN (profil G, H) bude probíhat v nevětralých letenských břidlicích W1. Vzhledem k výše uvedeným důvodům je navržena pouze TT NRTM 5a, která může být případně optimalizována dle výsledků geotechnického monitoringu. Nelze vyloučit tektonické poruchy. V blízkosti stanice bude horninový masiv pravděpodobně rozvolněn v důsledku původní ražby stanice. Za ostěním stávajících staničních tunelů mohou být volné prostory, které je třeba vyplnit. Podzemní voda je puklinová, pravděpodobně drénovaná stávajícími tunely metra. Rozpojování hornin je uvažováno mechanizovaně.

Příloha č. 4

Příloha č. 4: Výsledky pevnosti horniny rozdrčením nepravidelných vzorků

- a) Šachta Š2.1 v hloubce 10,0 m
- b) Šachta Š2.1 v hloubce 17,0 m
- c) Ražba ÚN opěří a dno, 4,0 tm

2x A4
3x A4
4x A4

GEOTECHNICKÝ SERVIS

Zikova 21, 160 00, Praha 6, telefon : [REDACTED]

laboratoř: Papiřenská 1, Praha 6, telefon [REDACTED]

E-mail : gtservis@volny.cz WWW stránky : http://www.geotechnickyservis.cz

PEVNOST HORNINY

stanovení rozdrčením nepravidelných vzorků a jejich přepočít na pevnost v jednoosém tlaku (R_D)

Název úkolu: JIŘÍHO Z PODĚBRAD

Zakázkové číslo : 202248

Hodnota stupně zpevnění (tj. pevnosti rozdrčených nepravidelných vzorků) není přirozeně hodnotou pevnosti horniny v tlaku. Její poměr k pevnosti v prostém tlaku

$$u = \frac{R}{R_D}$$

Bývá pro určitý druh stálý a lze jej označit jako ukazatel plastických vlastností horniny. Má následující hodnoty :

Hornina	u
Křehká	0,08
Průměrná	0,19
Plastická	0,50

Pro přepočít vzorků z akce JIŘÍHO Z PODĚBRAD jsme použili hodnotu $u = 0,19$, tj. pro horninu průměrnou.

Vzorek	Lab.č	Stupeň zpevnění R [MPa]	Pevnost v tlaku R_D [MPa]	Klasifikace ČSN 73 1001	Pevnost
JÁMA S2.1, 0.0 m	641	[REDACTED]	[REDACTED]	[REDACTED]	[REDACTED]

VÝSLEDKY LABORATORNÍCH ZKOUŠEK ZEMIN

NÁZEV ÚKOLU: JIŘÍHO Z PODĚBRAD

ČÍSLO ÚKOLU: 202248

SONDA	JÁMA S2.1			
HLOUBKA [m]	10,0 - 10,0			
LAB. Č.	641			
DRUH VZORKU	SKALNÍ HOD			
VLHKOST				
VLHKOST OBJEMOVÁ [%]				
OBJ. HMOTNOST VLHKÁ [kg/m ³]				
OBJ. HMOTNOST VYSUŠENÁ [kg/m ³]				
OBJEMOVÁ TÍHA [N/m ³]				
KLASIFIKACE ČSN EN 14689-1				
KLASIFIKACE ČSN 73 1001				
KLASIFIKACE ČSN 73 6133				
KLASIFIKACE ČSN 75 2410				
KONZISTENCE VYPOČTENÁ				
INDEX KONZISTENCE				
INDEX KOLOIDNÍ AKTIVITY				
ST. ZPEV. POLOSKAL. HORNIN [MPa]				
PŘEPOČITANÁ KRYCHELNÁ PEVNOST [MPa]				

GEOTECHNICKÝ SERVIS

Žitkova 21, 160 00, Praha 6, telefon :

laboratoř: Papírenská 1, Praha 6, telefo

E-mail : gtservis@volny.cz WWW stránky : <http://www.geotechnickysevis.cz>

PEVNOST HORNINY

stanovení rozdrčením nepravidelných vzorků a jejich přepočít na pevnost v jednoosém tlaku (R_D)

Název úkolu: **JIRÍHO Z PODĚBRAD - JÁMA** Zakázkové číslo : 2022423

Hodnota stupně zpevnění (tj. pevnosti rozdrčených nepravidelných vzorků) není přirozeně hodnotou pevnosti horniny v tlaku. Její poměr k pevnosti v prostém tlaku

$$u = \frac{R}{R_D}$$

Bývá pro určitý druh stálý a lze jej označit jako ukazatel plastických vlastností horniny. Má následující hodnoty :

Hornina	u
Křehká	0,08
Průměrná	0,19
Plastická	0,50

Pro přepočít vzorků z akce **JIRÍHO Z PODĚBRAD - JÁMA** jsme použili hodnotu $u = 0,50$, tj. pro horninu plastickou.

Vzorek	Lab.č.	Stupeň zpevnění R [MPa]	Pevnost v tlaku R_D [MPa]	Klasifikace ČSN 73 1001	Pevnost
S 2.1 A, 17.0 m	706				
S 2.1 B, 17.0 m	707				
S 2.1 C, 17.0 m	708				
S 2.1 D, 17.0 m	709				
S 2.1 E, 17.0 m	710				

VÝSLEDKY LABORATORNÍCH ZKOUŠEK ZEMIN

NÁZEV ÚKOLU : JIŘÍHO Z PODĚBRAD

ČÍSLO ÚKOLU :20234106

SONDA HLOUBKA [m] LAB. Č. DRUH VZORKU	VZ 5 4,0 - 4,0 160 SKALNÍ HOR	VZ 6 4,0 - 4,0 161 SKALNÍ HOR	VZ 7 4,0 - 4,0 162 SKALNÍ HOR	VZ 8 4,0 - 4,0 163 SKALNÍ HOR
VLHKOST				
VLHKOST OBJEMOVÁ [%]				
OBJ. HMOTNOST VLHKA [kg/m ³]				
OBJ. HMOTNOST VYSUŠENÁ [kg/m ³]				
OBJEMOVÁ TÍHA [N/m ³]				
KLASIFIKACE ČSN EN 14688-2				
KLASIFIKACE ČSN 73 1001				
KLASIFIKACE ČSN 73 6133				
KLASIFIKACE ČSN 75 2410				
KONZISTENCE VYPOČTENÁ				
INDEX KONZISTENCE				
INDEX KOLOIDNÍ AKTIVITY				
ST. ZPEV. POLOSKAL. HORNIN [MPa]				
PŘEPOČÍTANÁ, KRYCHELNÁ [MPa]				
PEVNOST				

VÝSLEDKY LABORATORNÍCH ZKOUŠEK ZEMIN

NÁZEV ÚKOLU : JIŘÍHO Z PODĚBRAD

ČÍSLO ÚKOLU :20234106

SONDA	VZ 9	VZ 10		
HLOUBKA [m]	4,0 - 4,0	4,0 - 4,0		
LAB. Č.	164	165		
DRUH VZORKU	SKALNÍ HOR.	SKALNÍ HOR.		
VLHKOST	[REDACTED]			
VLHKOST OBJEMOVÁ [%]				
OBJ. HMOTNOST VLHKÁ [kg/m ³]				
OBJ. HMOTNOST VYSUŠENÁ [kg/m ³]				
OBJEMOVÁ TÍHA [N/m ³]				
KLASIFIKACE ČSN EN 14688-2				
KLASIFIKACE ČSN 73 1001				
KLASIFIKACE ČSN 73 6133				
KLASIFIKACE ČSN 75 2410				
KONZISTENCE VYPOČTENÁ				
INDEX KONZISTENCE				
INDEX KOLOIDNÍ AKTIVITY				
ST. ZPEV. POLOSKAL. HORNIN [MPa]				
PŘEPOČITANÁ. KRYCHELNÁ PEVNOST [MPa]				

Příloha č. 5

Příloha č. 5: Vyjádření „Geotechnické parametry zastižených hornin v úrovni nástupiště (UN) a v úrovni přestupní chodby (UPCH)“

5x A4

INSET s.r.o.
Divize specializovaných prací
Lucemburská 1170/7
130 00 Praha 3 - Vinohrady

VAŠE ZNAČKA	NAŠE ZNAČKA	VÝPISUJE	TELEFON	E-MAIL	DATUM
	2010043900-parametry				31. 1. 2023

Zakázka:
Výměna pohyblivých schodů, revitalizace stanice a vybudování bezbariérového přístupu ve stanici Jiřího z Poděbrad – monitoring a pasportizace

Věc: Geotechnické parametry zastížených hornin v úrovni nástupiště (UN) a v úrovni přestupní chodby (UPCH)

Východiska

- V rámci zakázky „Výměna pohyblivých schodů, revitalizace stanice a vybudování bezbariérového přístupu ve stanici Jiřího z Poděbrad“ byl v roce 2017 proveden „Geotechnický průzkum“ společností PUDIS a.s. Při tomto průzkumu byl proveden jeden vrt do hloubky 40 m v místě Š1, v kterém byly provedeny presiometrické zkoušky za účelem stanovení geotechnických parametrů zastížených hornin.
- Pro „monitoring a pasportizaci“ bylo navrženo provedení dvou vrtů, které byly cca v polovině roku 2021 prováděny s výnosem jádra. U jednoho z nich, který byl následně použit pro instalaci extenzometrického měření, tak bylo navrženo jeho provedení do hloubky 50 m, a to v místě Š2 (tj. do hloubky pod úroveň nástupiště). U vrtu nebylo navrženo provedení geotechnických zkoušek pro stanovení podrobných parametrů. Na základě výsledků z popisu vrtu byly navrženy při společné schůzce projektanta, zhotovitele průzkumu a zhotovitele GTM geotechnické parametry, které byly společně s předchozími uváděny v souhrnné tabulce.
- Výše uvedené bylo následně doplněno v květnu 2022 dvěma průzkumnými jádrovými vrti z úrovně nástupiště a presiometrickými zkouškami ve vrtech. Zjištěné geotechnické parametry v rámci modulu přetvárnosti a smykových parametrů vyšly blíže hodnotám, které byly stanoveny při společné schůzce z výsledků vrtu pro extenzometrické měření.

Technická zpráva dokumentace pro „SO 02/02 Konstrukční část – Ražby, Šachta Š2.1, Š2.2 a přestupní chodba UN, Ražba a primární ostění“ uvádí obr. 2 s následující tabulkou.

směrografický úzev a geodetický komplex	typové (specifické) a stupňové zvláštnosti	geotechnická charakteristika	přibližná hloubková úroveň pod terénním (m)	součinitel tloušťky k_v [m.s ⁻¹]	obj. úžeje v příčném úřetěří (m ²)	Přibližné parametry			Smyk, pevnost		pevnost v tlaku homonézní tlak σ_c [MPa]	klasifikační zóna ČSN P 73 1003	výpočet únosnosti R_d [kPa]	úřetěří úložné podmínky ČSN P 73 1003 73 2005	vřetěří úložné podmínky ČSN P 73 1003	
						úložné podmínky $E_{s,0}$ [MPa]	úložné podmínky E [MPa]	úložné podmínky Přibližná úložná	úložné podmínky úložné podmínky c [kPa]	úložné podmínky úložné podmínky ϕ [°]						
RECENT	navážky	AN	hlíže až krasno- plážka, a pískov- itý, štěrky a beton	0,0-3,0 (0,0-5,0)	$10^2 \cdot 10^3$	18,5-20,5	4 - 15	10 - 30	0,40-0,37	5 - 15	20 - 20	černá	-	I / 2-4	I - III	
KVARTÉR	deformační sedimenty	DF	černá, pískov- itá, štěrky a beton	3,0-6,0 (5,0-6,0)	$10^2 \cdot 10^3$	30	10	20	0,40	20	25	černá	200	I / 3	I - II	
PALEOZOICKÁ ODPOVĚ KRAVSKÁ KRAVSKÁ KRAVSKÁ KRAVSKÁ KRAVSKÁ KRAVSKÁ	přibližně prachovité- plážka, tektonicky neporušená	LTH/W0	zcela zvlášť (mokrý)	6,0-7,0	$10^2 \cdot 10^3$	21,0	10	20	0,40	15	24	< 1,0 (přibližně)	250	I / 3	I	
		LTH/W1	středně zvlášť	7,0-9,0	$10^2 \cdot 10^3$	23,0	30	60	0,36	10	27	0,5-5,0	R0 R5	300	II / 4	II
		LTH/W2	mírně zvlášť	9,0-12,0	$10^2 \cdot 10^3$	24,5	125	250	0,32	30	31	4,0-20	R5 R4	400	II / 4-5	III
		LTH/W3	navážky	12,0-15,0	10^2	28,0	500	800	0,28	75	38	15-30	R3	700	III / 6	IV
		LTH/W4	zdravé, husté diskontinuit (malá až střední)	> 15,0	$10^2 \cdot 10^3$	26,5	1200	300	0,24	100	40	35-60	R2	2017	5-8	IV - V
	LTH/W5	zdravé, husté diskontinuit střední až velká	> 15,0	$10^2 \cdot 10^3$	26,5	850	1500	0,23	110	38	25-60	R3 R2	1000	III / 5-6	IV - V	
	LTH/W6	podzemní zóna	*	$10^2 \cdot 10^3$	24,0	60	120	0,35	40	38	1,5-10	R5 R4	350	II / 4-5	III	
rozvolnění h.m. ražbou stanice metra	LTH/W7	rozvolněná zóna	*	$10^2 \cdot 10^3$	25,0	450	750	0,30	50	35	20-50	F	2021	5-6	IV - V	

Tab. 1: Metro A, stanice Jiřího z Poděbrad - aktualizované doporučené geotechnické charakteristiky zemín a hornin

úžeje	úžeje	úžeje	úžeje	úžeje	úžeje	úžeje	úžeje	úžeje	úžeje	úžeje	úžeje	úžeje	úžeje	úžeje	úžeje
LTH/W1	zdravé, husté diskontinuit střední až velká	> 15,0	$10^2 \cdot 10^3$	26,5	850	1500	0,20	110	38	25-60	R3 R2	1000	III / 5-6	IV - V	
LTH/W6	podzemní zóna	*	$10^2 \cdot 10^3$	24,0	60	120	0,35	40	38	1,5-10	R5 R4	350	II / 4-5	III	
LTH/W7	rozvolněná zóna	*	$10^2 \cdot 10^3$	25,0	450	750	0,24	50	35	20-50	F	2022	5-6	IV - V	

Tab. 2: Metro A, stanice Jiřího z Poděbrad - aktualizované doporučené geotechnické charakteristiky zemín a hornin (květen 2022)

Průběh geotechnického monitoringu

Při geotechnickém monitoringu byla a je prováděna geologická a geotechnická dokumentace čeleb, a to především za účelem zatřídění výrubu do technologické třídy NRTM. K tomuto účelu je používána jedna z indexových klasifikací hornin, která je obdobně jako jiné vícestupňová: QTS, Tesař, 1977. Pro určení technologické třídy NRTM je nutné znát pevnost horniny tvořící masiv; orientaci, četnost a charakter diskontinuit, rozvolnění horninového masivu, přítoky a velikost výrubu. V případě potřeby byly také odebrány vzorky horniny na laboratorní určení pevnosti horniny. Z těchto zkoušek víme, že je nyní ražba v UN převážně prováděna v horninách R3.

Návrhem geotechnického monitoringu nebylo požadováno zjišťování podrobných parametrů hornin jako jsou modul přetvárnosti a smykové parametry v průběhu ražeb. Zároveň nebyl kladen požadavek na zjišťování těchto parametrů např. při jednání RAMO - např. v rámci nějakého doplňkového vřtu prováděného z ražby apod.

Otázka použití parametrů do výpočtů

V současné chvíli nejsou k dispozici žádné jiné podrobné parametry pro zastižené horniny, než které byly výše uváděny. Lze nicméně doplnit, že při hloubení Š2.1 byly v místě dovrchního vrtu (cca v úrovni 10 m) zastiženy horniny, které byly s větším množstvím částečně rozevřených diskontinuit a parametry mohly vycházet horší než u vodorovného vrtu.

V místě ražby přestupové chodby v UN šíře 9,5 m na staničení 7,2 tm byl konstruován řez zastiženými geologickými podmínkami (viz příloha č. 1). Ke zjištěným typům hornin byly přiřazeny odborným odhadem geotypy a jejich parametry určené v předchozích třech etapách průzkumu. Na čelbě je v levé jižní části ražby patrná hornina se sníženou střední vzdáleností diskontinuit a s vyšším stupněm zvětrání než ve zbylé severní části výrubu. Vyšší míra zvětrání je patrná podle limonitických povlaků na diskontinuitách a sníženou vzdáleností diskontinuit. Této zvětralé hornině je přiřazen geotyp LTN/W2-2017. Geotechnické parametry tohoto geotypu jsou i určující pro hodnocení výrubu dle Tesaře. V severní části výrubu byla zastižena hornina geotypu W1, stejně jako v šachtách Š2.1 a Š2.2.

Na bocích výrubu, a to obzvláště u jižní strany, je míra porušení ještě vyšší, zde to přiřazujeme míře porušení horninového masívu způsobenému při ražbě traťových tunelů metra. Hornina nemá vyšší stupeň zvětrání, ale vyšší míru porušení, sníženou vzdálenost diskontinuit a celkově až hranolovitý rozpad horniny. V geologickém řezu je tomuto rozvolněnému cca 1,5 m širokému mezikruží přiřazen geotyp LTN/RV-2021. Zbylá část výrubu je hodnocena dle presiometrického vrtu realizovaného v roce 2022 a to geotypem LTN/RV-2022.

Pro případné podélné řezy v úrovni nástupiště doporučujeme masív hodnotit dle presiometrického vrtu PJ-1. V rámci vrtu byly ve vzdálenostech tři metry zjištěny parametry E_{def} v rozsahu 170-1130 MPa. Směrem od ústí vrtu se deformační parametry zhoršují z nejvyšších hodnot až k nejnižším. Kvalita horniny ve vrtu hodnocená parametrem RQD však podobný trend nemá, stejně jako pevnost v prostém tlaku. RQD vrtného jádra v úsecích, kde byla realizována presiometrická měření se pohybuje v poměrně vysokých hodnotách vyšších než 70 %. Pevnost v těchto úsecích se pohybuje v úzkém pásmu pevnosti 36,0-42,0 MPa.

Hlavním odlišujícím parametrem hodnocení masívu jsou tedy realizované presiometrické zkoušky.

E_{def} odvozený z presiometrických zkoušek $\beta=0,65$		RQD odvozený z vrtného jádra		pevnost horniny v prostém tlaku měřená na výrezech z jádra	
staničení středu presiometrické sondy [m]	E_{def} [MPa]	staničení [m]	RQD [%]	staničení [m]	pevnost [MPa]
2,7	1134	2-3	100	2,0-3,0	42,0
5,7	759	5-6	95	5,1-6,3	39,5
8,7	320	8-9	80	9,3-10,5	36,0
11,7	902	11-12	70	12,5-13,5	38,7
14,7	168	14-15	95	14,2-15,3	40,3

Pro UPCH se předpokládají parametry LTN/W1-2017.

Příloha č. 1: Řez zastiženými geologickými podmínkami

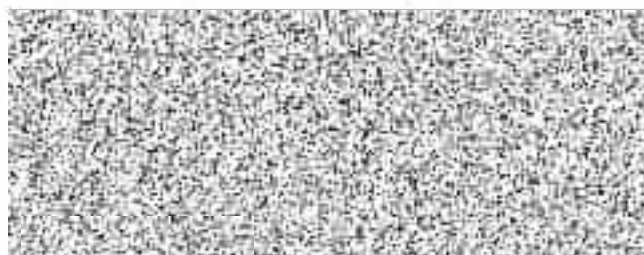
1x A4

V Praze dne 31. 1. 2023

geolog:

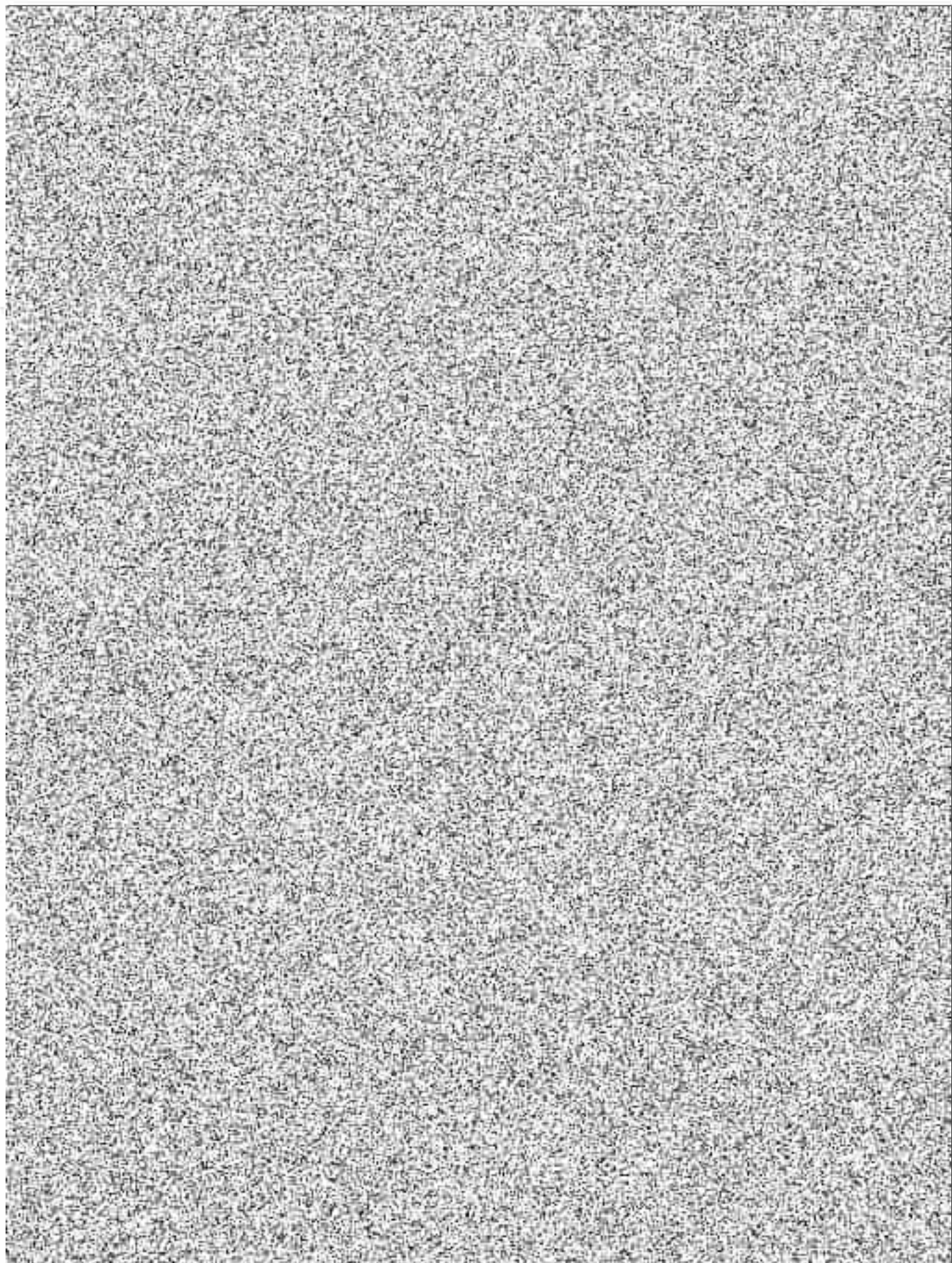
geotechnik:

INSET s.r.o. IČ 03579727
LUCEMBURSKÁ 1170/7, 130 00 PRAHA 3
TEL.: 221 489 111
GSM: 601 365 651 - 2

-52-

Č. ZAKÁZKY:	20-10-0439-000	ÚČEL:	dopis_parametry	 INSET s.r.o. Lucemburská 7, 130 00 Praha 3 www.inset.com tel. 266 311 414	
ZPRACOVAL:		ODP. ŘEŠITEL:			
STAVBA ZAKÁZKA:	... bezbariérový přístup ve stanici Jiřího z Poděbrad - monitoring a pasportizace			DATUM	01/2023
OBSAH PŘÍLOHY:	Řez zastíženými geologickými podmínkami			MĚŘITKO:	ČÍSLO PŘÍLOHY: 1

"Společnost Jiřího z Poděbrad"

STRABAG a.s. (správce společnosti)
 Kačírkova 982/4
 158 00 Praha 8 – Jinonice
 IČ: 60838744
 DIČ: CZ60838744

AŽD Praha s.r.o. (společník)
 Žitovnická 3146/2
 106 00 Praha 10 – Záběhlíče
 IČ: 480 29 483
 DIČ: CZ48029483

Zhodnocení dopadu zastižovaných geotechnických podmínek a změn limitního zatížení objektů v zóně ovlivnění do způsobu rozpojování horniny a času realizace razících prací

Stavba: Výměna pohyblivých schodů, revitalizace stanice a vybudování bezbariérového přístupu ve stanici Jiřího z Poděbrad

Zadavatel: Dopravní podnik hl. m. Prahy, akciová společnost, se sídlem Sokolovská 42/217, Vysočany, 190 00 Praha 9

Posuzované období: září 2022 až duben 2023

Stavební objekt: SO 02/02 Konstrukční část – Ražby Šachta Š2.1, Š2.2 a přestupní chodba UN - Ražba a primární ostění

Posuzovaná část realizovaných prací: Š 2.1, Š2.2, G, H

Vyjádření dopadu do termínů realizace díla dle nastalých změn:

Změna limitů pro dynamické zatížení kostela, stížnosti obyvatel

V zadávací dokumentaci byly definovány omezující podmínky pro provádění razících prací reprezentované obecnými hygienickými limity pro hluk a vibrace, a dále stanovením limitní hodnoty dynamické odolnosti budovy kostela Nejsvětějšího Srdce Páně. Návrh trhacích prací (součást Zadávací dokumentace) stanovil dynamickou odolnost budov kostela při respektování ČSN 73 0040 a s ohledem na vizuální prohlídku z veřejně přístupných ploch bez podrobného prozkoumání objektu, a to hodnotou rychlosti kmitání 5 mm/s. V Návrhu trhacích prací bylo uvažováno, že podrobný průzkum objektu bude součástí pozdější pasportizace. Provedení pasportizace (po uzavření Smlouvy o dílo) bylo provedeno včetně soudně znaleckého posudku, v jehož rámci byla stanovena statická a dynamická odolnost objektu kostela. Dynamická odolnost pro trhací práce byla stanovena hodnotami zohledňující jednotlivá frekvenční pásma kmitání. V rámci těchto pásem došlo ke snížení maximálních limitů statického zatížení objektu, a tedy k významnému omezení použitých mezních náloží. Efektivita využití trhacích prací tak byla významně snížena. Při kombinaci nového sníženého limitu statického zatížení kostela, zastižení zdravé letenské břídlíce třídy R3 a požadavku hygienických limitů na maximální přípustný počet dynamických událostí výskytu 3x za den a s ohledem na dřívější stížnosti obyvatel okolní zástavby, nebylo možné provádět rozpojování celé čelby pomocí trhacích prací a čelbu bylo nutné pro jednotlivé odpaly dělit na více částí. Nutné bylo rozdělení čelby alespoň na tři či více částí, což znamenalo realizaci některých záběrů minimálně ve dvou dnech. V jednotkách případů pak byly jednotlivé záběry děleny i z pohledu jejich délky. Pro práce na Š2.1 od TM 2,2 - TM 10,1 ; TM 19 - TM 21,7 ; Š2.2 od TM 2,2 - TM 10,1 byly z výše uvedených důvodů zpožděny oproti původnímu předpokladu jejich

"Společnost Jiřího z Poděbrad"

STRABAG a.s. (správce společnosti)
Kačírkova 982/4
158 00 Praha 8 – Jinonice
IČ: 60838744
DIČ: CZ60838744

AŽD Praha s.r.o. (společník)
Žitovnická 3146/2
100 00 Praha 10 – Záběhlice
IČ: 480 29 483
DIČ: CZ48029483

průběhu (bez dodatečných omezujících podmínek spojených se závěry soudně znaleckého posudku a stížností obyvatel okolní zástavby).

Geotechnické vlastnosti horninového prostředí při ražbě Š 2.1, Š 2.2 a profilů G a H

Zadávací dokumentace předpokládala zastižení oslabeného horninového prostředí s možností tektonických poruch v šachtě 2.1 (pro úroveň mezi stávajícími traťovými tunely) a v profilech G a H (UN), kdy predikce porušení a rozvolnění byla spojena s předchozí ražbou traťových tunelů metra. Pro tuto část ražeb tak byla projektantem v zadávací dokumentaci predikována pouze technologická třída Va. Skutečně zastižené geotechnické podmínky horninového masivu sice parametricky přibližně odpovídaly geotechnickému průzkumu a doprůzkumu, avšak charakter diskontinuit, který je zásadní pro náročnost rozpojování, byl nepříznivý. Tyto podmínky byly překvapivě zastiženy i přes realizaci předchozí ražby tunelů metra. Diskontinuity byly až na lokální výjimky sevřené, což s ohledem na kompaktnost horniny výrazně ztěžovalo strojní rozpojování. Hloubení šachty 2.1 a 2.2 ve směru kolmém na dva hlavní směry diskontinuit bylo v daných geotechnických podmínkách komplikované a pro postup prací velmi nepříznivé. Z těchto důvodů bylo použité mechanické rozpojování horniny doplněno o využití nízkoexpanzního stěrliva, které mělo pro prvotní rozpojení horniny pozitivní účinek, avšak s ohledem na dodržení limitů pro dynamickou odolnost objektů metra snížených o 25% na základě pasportizace, musela být čelba dělena a rozsah použitých expandérů následně omezen.

Změnu inženýrskogeologických faktorů ovlivňujících chování horninového masivu při ražbě lze dále jednoznačně kvantifikovat dle hodnocení QTS (Klasifikace podle Tesafe).

V Zadávací dokumentaci v Technické zprávě Stavební část SO 02 Konstrukční část v kapitole 7.3 Geotechnické zhodnocení ražeb je uvedeno rozmezí QTS = 45 až 50.

Při hloubení šachty Š2 (platí pro Š2.1 i Š2.2) bylo na 34 dokumentacích čelb zjištěno 65,0-66,5 bodů QTS v prostředí zdravých letenských břidlic (geotyp W1).

Při ražbě chodby v úrovni nástupiště (UN) bylo na 6 čelbách zjištěno 40,5 bodů QTS. Hodnocení horninového masivu při ražbě tohoto profilu vycházelo z nejhorších zastižených geologických poměrů v levé části výrubu (s nejnižší hodnotou klasifikace QTS). Hornina v této části výrubu byla hodnocena jako slabě zvětralá břidlice (W2) se sníženou vzdáleností diskontinuit (až 0,05 m) s limonitovými povlaky s rozvěvením až 1 mm. Horninu ve střední a pravé části (cca 2/3 plochy čelby) bylo možno hodnotit obdobnými hodnotami QTS jako W1, tedy cca 65 body.

Jelikož bylo v Zadávací dokumentaci jednoznačně definováno, že ražby budou probíhat v horninovém masivu ohodnoceném 45-50 body QTS, lze konstatovat, že pro ražbu šachty Š2 (Š 2.1 i Š 2.2.) byl zastižen horninový masív s bodovým hodnocením vyšším o 10-20 bodů (průměrné zvýšení o cca 35 %). V prostředí chodby UN pro 2/3 plochy ražby byl obdobně zastižen horninový masív s bodovým hodnocením vyšším o 35 % než předpokládané hodnoty 45-50 bodů QTS. Pouze 1/3 plochy čelby UN bylo bodové hodnocení o 15 % nižší než se očekávalo.

Souhrnně lze hodnotit zastižené horninové prostředí, ve kterém probíhaly ražby a hloubení, vyšším počtem QTS bodů o 35%, než byl původní předpoklad v Zadávací dokumentaci. Vyšší bodová hodnota QTS popisující zastižené inženýrskogeologické podmínky pro ražbu znamená v daných podmínkách výrazně obtížnější provádění rozpojení horninového masivu, a tedy zpomaluje postup razících prací.

"Společnost Jiřího z Poděbrad"

STRABAG a.s. (správce společnosti)
Kačírkova 982/4
158 00 Praha 6 – Jínonice
IČ: 60838744
DIČ: CZ60838744

AŽD Praha s.r.o. (společník)
Žitovnická 3146/2
106 00 Praha 10 – Záběhlice
IČ: 480 29 483
DIČ: CZ48029483

Vzájemná kombinace všech výše uvedených faktorů přinesla zhoršené podmínky pro provádění razících prací při ražbě Š 2.1, Š 2.2 a profilů G a H. Tyto práce byly z uvedených důvodů zpožděny oproti původnímu předpokladu o 35 dní.

V Praze dne: 15.8.2023

Vypracoval

Projekt: 8125 – Rekonstrukce stanice Jiřího z Poděbrad – RDS
 Investor: Dopravní podnik hlavního města Prahy a.s.
 Zhotovitel: STRABAG a.s. + AŽD Praha s.r.o.

28. 8. 2023

Vyjádření projektanta ke zhodnocení dopadu zastižených geotechnických podmínek a změn limitního zatížení objektů v zóně ovlivnění do způsobu rozpojování horniny a času realizace razících prací

Název projektu: Výměna pohyblivých schodů 613-1-119 až 121, revitalizace stanice Jiřího z Poděbrad včetně bezbariérového zpřístupnění

Podklady:

- (1) Zhodnocení provedených ražeb a provádění trhacích prací vůči zadání (úseky ražeb E, G, H a šachta Š2), INSET s.r.o., 05/2023
- (2) Zhodnocení dopadu zastižených geotechnických podmínek a změn limitního zatížení objektů v zóně ovlivnění do způsobu rozpojování horniny a času realizace razících prací, Společnost Jiřího z Poděbrad – sdružení STRABAG a.s. a AŽD Praha s.r.o., 08/2023

Úvod

Po ukončení ražeb bezbariérového zpřístupnění stanice Jiřího z Poděbrad zpracovala kancelář geotechnického monitoringu dokument (1), který hodnotí skutečně nastalé podmínky během ražeb šachet Š2.1, Š2.2 a přestupní chodby v UN.

Na jeho základě vytvořil zhotovitel stavby dokument (2), který popisuje změny při provádění ražeb tohoto úseku oproti předpokladům zadávací dokumentace, včetně vyjádření dopadu do času realizace razících prací.

V návaznosti na úkol z kontrolního dne stavby č. 44 zpracoval projektant vyjádření k dokumentu zhotovitele (2).

Stanovisko projektanta

V rámci pasportizace nadzemních i podzemních objektů v zóně ovlivnění budoucí ražbou bezbariérového zpřístupnění stanice Jiřího z Poděbrad byl proveden soudně znalecký posudek snižující statickou a dynamickou odolnost ovlivněných objektů. Pasportizace byla provedena až po zpracování zadávací dokumentace, jako podklad pro realizační dokumentaci stavby. Snižené hodnoty odolnosti ovlivněných objektů v kombinaci se zastižením zdravých letenských břidlic třídy R3, nutností dodržení hygienických limitů, a i s ohledem na předchozí stížnosti obyvatel, neumožňovaly provádět rozpojování pomocí trhacích prací na celou čelbu výrubu, jak bylo předpokládáno v zadávací dokumentaci. Čelba musela být dále dělena, což zpomalovalo provádění ražeb. Podrobný popis včetně rozsahu je uveden v dokumentu (2).

Zadávací dokumentace byla zpracována na základě geotechnického průzkumu (PUDIS, 11/2017). Tento průzkum předpokládal v oblasti stanice metra Jiřího z Poděbrad složité geologické poměry, ovlivněné zejména přítomností tektonicky porušeného horninového prostředí. Oslabení a porušení horninového masivu v oblasti stanice bylo predikováno s ohledem na původní ražbu staničních tunelů. Skutečně zastižené geotechnické poměry v této oblasti během ražeb bezbariérového zpřístupnění parametricky přibližně odpovídaly geotechnickému průzkumu, avšak diskontinuity masivu byly převážně sevřené (1) i přes realizaci předchozích ražeb stanice. To vedlo ke snížení efektivity rozpojování horniny a snížení rychlosti ražeb.

Projekt: 8125 – Rekonstrukce stanice Jiřího z Poděbrad – RDS
Investor: Dopravní podnik hlavního města Prahy a.s.
Zhotovitel: STRABAG a.s. + AŽD Praha s.r.o.

Porovnání inženýrskogeologických faktorů, ovlivňujících chování horninového masivu během ražeb, lze kvantifikovat pomocí QTS bodů klasifikace podle Tesaře. Tato klasifikace bere v potaz mimo jiné množství a charakter diskontinuit masivu. Vyšší počet QTS bodů znamená pevnější horninový masiv a jeho obtížnější rozpojování. Geotechnický průzkum a návazně zadávací dokumentace stanovila pro zdravý horninový masiv letenských břidlic 45 – 50 QTS bodů. Během hloubení šachet Š2.1, Š2.2 a přestupní chodby v UN však byl zastižen horninový masiv s vyšším počtem QTS bodů, průměrně o cca 35% - podrobněji viz (2). Hodnocení pomocí QTS bodů bylo dokumentováno pro každou provedenou čelbu. V návaznosti na výše uvedené hodnocení horninového masivu lze jednoznačně konstatovat, že jeho rozpojování bylo náročnější, než předpokládala zadávací dokumentace. Tím byl zpomalen i postup razicích prací.

Projektant souhlasí s důvody zpoždění realizace ražeb šachet Š2.1, Š2.2 a přestupní chodby v UN (profily G, H), které zhotovitel specifikoval v dokumentu (2). Výše v textu jsou tyto důvody komentovány a doplněny z pohledu projektanta. Doba prodloužení razicích prací oproti původnímu předpokladu uvedená v dokumentu zhotovitele (2) je z pozice odpovědného projektanta díla a autorského dozoru reálná.

METROPROJEKT Praha a.s.

METROPROJEKT
Praha a.s.
Argentinská 1621/36
170 00 Praha 7
www.metroprojekt.cz

ČSN EN ISO 9001:2016
 ČSN EN ISO 14001:2016
 ČSN ISO 45001:2018

- STAVBA:** Výměna pohyblivých schodů 613-1-119 až 121, revitalizace stanice Jiřího z Poděbrad včetně bezbariérového zpřístupnění
- VĚC:** Vyjádření geotechnika TDI k průběhu ražeb v úsecích G a H přestupní chdby UN a šachty Š2
- PODKLADY:**
- [1] Výměna pohyblivých schodů 613-1-119 až 121, revitalizace stanice Jiřího z Poděbrad včetně bezbariérového zpřístupnění, Geotechnický průzkum, Pudis a.s., 2017
  - [2] SO 02/02 Konstrukční část – Ražby, Šachta Š2.1, Š2.2 a přestupní chodba UN Ražba a primární ostění, Realizační dokumentace stavby, METROPROJEKT Praha a.s., 2022
  - [3] Průzkumné vrty provedené z čela střední lodi stanice „PJ1“ a „PJ2“, PUDIS a.s., 2022
  - [4] Zhodnocení dopadu zastížených geotechnických podmínek a změn limitního zatížení objektu v zóně ovlivnění do způsobu rozpojování horniny a času realizace razících prací, STRABAG a.s., 15.8.2023
  - [5] Znalecký posudek č. 21D01_Kostel PHA 8/2021

V průběhu září 2022 až duben 2023 probíhala ražba v prostoru šachty Š2.1, Š2.2 a profilů G a H přestupní chodby UN. Projektová dokumentace [2], která vycházela z průzkumu [1] a upřesnění vlastností horninového prostředí v průběhu realizace stavby [3] předpokládala v dané části podzemního díla přítomnost zdravých letenských břidlic, generelně pevnostní třídy R3 a třídy těžitelnosti III (ČSN P 73 1005). Pro tento masiv se ve schválené dokumentaci a ve shodě s průzkumnými pracemi uvažovalo dle klasifikace Tesaře 45 – 50 QTS bodů.

Při realizaci byly skutečně zastíženy zdravé letenské břidlice s převládající pevností tř. R3 a III třídy těžitelnosti. Masiv byl ovšem hodnocen vyšším počtem QTS bodů, a to zhruba o 35%, jak je patrné z jednotlivých pasportů čeleb zhotovených kanceláří GTM. Hodnocení kvality masivu dle Tesařovy klasifikace je ve shodě s názorem geotechnika TDI. Vyšší počty QTS bodů byly dosaženy díky nižší rozpukanosti masivu, těsnějšímu sevření puklin a nepříznivé orientaci puklin, kdy převládají diskontinuity s orientací subvertikální a subhorizontální (viz příloha 1). Tyto skutečnosti měly negativní vliv na rychlost ražby díla.

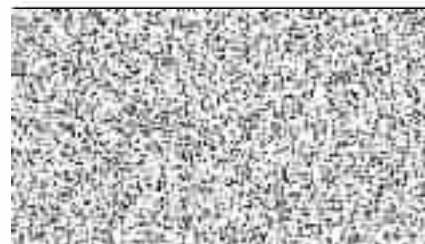
Vyšší počty QTS bodů měly nepříznivý dopad na rychlost postupu jak mechanického rozpojování hornin, tak pomocí trhacích prací. V druhém případě navíc vyvstalo omezení v podobě znaleckého posudku, který násobně snižoval maximální přípustné rychlosti kmitání sledovaných objektů, zvláště kostela Nejsvětějšího srdce Páně [5] a který byl zpracován až po zhotovení zadávací dokumentace. Toto omezení znamenalo realizaci trhacích prací nižší intenzity oproti původním předpokladům.

Zhotovitel kvantifikuje zpoždění ražeb o 35 dní [4], které hodnotím jako racionální.

V Praze dne 8.9.2023

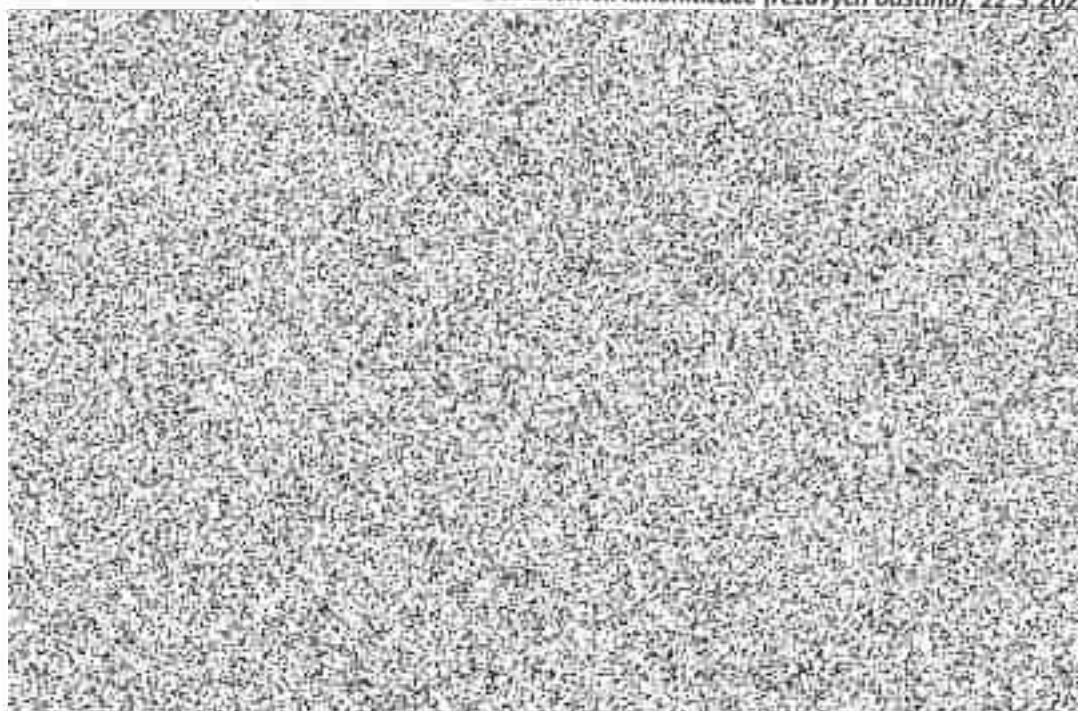

PŘÍLOHA 1 FOTOGRAFICKÁ DKUMENTACE

Obr. 1 – Blokovitý rozpad zdravých letenských břidlic při ražbě kaloty UN. Masiv je šedé barvy, s uzavřenými a nevětrálními diskontinuitami bez známek limonitizace (rezavých odstínů). 22.3.2023.

Obr. 2 – Zdravé šedé letenské břidlice balvanitého rozpadu frakce nad 25 cm při ražbě Š2. Nejsou zjevné známky limonitizace v podobě rezavých odstínů, které by prokazovaly navětrání horniny nebo

